

KELEIVIS
Prenumerata - Subscriptio
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 38

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ SPALIO - OCTOBER 3
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

Vilniuje teisia patriotinių demonstracijų dalyvius

Režimas stengiasi nuslėpti tikrąsias Kauno demonstracijų priežastis. Žiaurus demonstrantų malšinimas.

Po Romo Kalantos ir kitų dviejų tautiečių susideginimo ir kruvinių demonstracijų Kaune kurį laiką nebuvo naujų žinių apie sovietinės valdžios reakciją į tuos įvykius. Bet rugsėjo 26 d. New York Times korespondentas Theodore Shabad jau pranešė, kad Vilniuje teisiami 8 lietuviai, gegužės 18 ir 19 dieną dalyvavę minėtose protesto demonstracijose ir susirėmimo su milicija bei sovietų saugumo kariniais daliniais.

Sovietų Tass žinių agentūra, kuri iki šiol nei apie susideginimus, nei riaušes nieko nerašė, dabar skelbia, kad demonstracijų dalyviai yra teisiami už "chuliganizmą ir veiksmus girtame stovyje". Tuo norima nutylėti visų įvykių tautinis ir politinis pagrindas, ir valdžios reakciją tevaizduoti tik kaip kovą su alkoholizmu. Mat, režimui yra nepatogu ir propagandiniu atžvilgiu nenaudinga pripažinti, kad vadinamoje "harmoningoje sovietinių tautų šeimoje", kur teviešpataujanti "broliškoji meilė", gali kilti kokių nepasitenkinimų ir dar riaušių. O ypač šiais metais, kada minimas 50 metų Sovietų Sąjungos pasiskelbimo jubiliejus.

Iš tikrųjų, dabar gaunamomis žiniomis, Kauno demonstracijos buvo kruvinės, negu anksčiau rašyta. Demonstrantų eilėse dalyvavo ir jaunimas, ir vyresnio amžiaus žmonės. Minia, užtvenkusi gatves nuo Viliampolės per visą Kauno centrą, ėjo tvirtai susikibusi rankomis, ritmiškai šaukdama "Laisvės! Laisvės! Lietuvai!" Sovietų saugumo daliniai ne tik demonstracijos dalyvius žiauriai mušė, bet į minią važiuavo motociklais. Dėl to buvo daugybė sužeistų. Ligoninės buvo prigrūstos žmonių su sudaužytomis galvomis. Pavyzdžiui nurodoma studentė, kuriai su plaukais buvo nuluptas galvos skalpas. Gi suimtyjų tikro skaičiaus niekas nežino, bet jis yra labai didelis.

Pradžioje buvo suimti ir Kalantos tėvai, kurie paleisti po riaušių. Miesto sodas, kuriame susidegino Kalanta, buvo aptvertas vielų tvora, kad tos vietos gyventojai nelankytų ir nedėtų gėlių.

Paskirų asmenų suėmimai vyksta ir dabar, tik ne masiniu mastu, kad neatkreiptų užsienio dėmesio.

Tassas užsienio korespondentams apie bylą pateikė tik 150 žodžių pranešimą, bandydamas tuos įvykius ir jų reikšmę kiek galima sumazinti.

Lietuva verčiama gelbėti Rusiją

Sovietų Sąjungai trūksta duonos, bulvių ir kitų dalykų. Javų ji užpirgo JAV-se, bet bulves iš toli vežti sunku, todėl Maskva reikalauja, kad Lietuvos žemdirbiai kuo daugiau jų Rusijai atiduotų.

Vilniškė "Tiesa" barakad "nepatenkinamai teikia bulves kitoms respublikoms Kapsuko, Vilniaus, Ignalinos, Kėdainių, Joniškio, Alytaus, Plungės, Tauragės ir Anykščių rajonai (įvykdę tik po 1-10 proc. numatytos užduoties)."

Žuvo lakūnas

Sigitas Šerkšnas

Rugsėjo 23 d. Newarko aerodrome nukrito dvimotorinis pašto lėktuvas ir sudegė. Žuvo lakūnas Sigitas Šerkšnas, 35 m., gyvenęs Hartforde, Conn., palikęs liudinę šeimą: žmoną Kristiną ir du sūnus.

Japonija nenori

komunizmo importo

Japonijos premjeras Tanaka, tardamasis su Kinijos premjeru Chou En-lai, pareiškė, kad jis nemėgsta komunistų ir nenori, kad revoliucija būtų iš Kinijos eksportuota į Japoniją. Ir Korėjos karas kilo dėl to, kad Kinija ir Sovietų sąjunga rėmė Šiaurės Korėją, sakęs Tanaka.

Prez. Nixonas pakvietė J. Tautų posėdžius atvykusį sovietų užsienio reikalų ministrą atsilankyti į Baltuosius rūmus. Šiose vaišėse vyko pasitarimai prekybos išplėtimo ir gal net Vietnamo karo klausimais.

Jeruzalėje suimtas karinagis JAV žydų rabinas Kahane. Jis organizavęs ginklų iš Izraelio gabenimą į užsienį kovai su arabų teroristais.

Vakarų Vokietija susitarė su komunistine Kinija diplomatinių santykių užmezgimo reikalu.

Istorinės reikšmės Japonijos premjero Kakuei Tanaka (dešinėje) susitikimas su Kinijos komunistų vadovu Mao Tse-tungu (kairėje) Pekinge. Kinijos valdovai retai ką teisėteikia priimti. Su Japonijos premjeru jis kalbėjosi 90 minučių ir, reikia spėti, padėjo antspaudą ant tų baigtų ir dar nebaigtų susitarimų su Kinijos vyriausybės nariais. Du dideli priešai — Japonija ir Kinija užmezgė diplomatinius santykius ir sutarė sustiprinti ekonominius bei kultūrinius ryšius. Verta pabrėžti, kad prieš 40 metų, kada Japonija užpuolė Kiniją ir užėmė daug jos žemių, Mao Tse-tungas vadovavo komunistų karo pajėgoms, kovojusioms su įsiveržėliais, kurių eilėse buvo ir Tanaka, tada dar jaunas pėstininkas. Užmezgdama diplomatinius santykius su komunistine Kinija, Japonija tokius santykius nutraukia su Taiwanu (Tautinė Kinija) tad Tautinėje Kinijoje kilo didelis pasipiktinimas, kad Japonija dėl savo naudos parduoda savo draugus, su kuriais dar buvo tūprūs prekybiniai ryšiai. Bet lygiai taip pat Čiang Kai-šeką pardavė JAV-bės ir net Jungtinės Tautos.

LB kviečia reaguoti

JAV LB Centro valdyba, būdama griežtai pasipiktinusi šiomis dienomis Vilniuje prasidėjusiu aštuonių lietuvių teismu ir sufabrikuotais kaltinimais, siekiančiais pabeigti laisvės troškimą, išreikštą Romo Kalantos auka, telegramomis yra kreipusis į AP ir UPI žinių agentūrų vyriausius vadovus su prašymu pasiųsti savo korespondentus sekėti teismo eigos ir informuoti laisvąjį pasaulį. Telegramoje iškeltas sovietų TASS agentūros bandymas nukreipti laisvojo pasaulio dėmesį nuo vykstančios teismo bylos.

Centro valdyba taip pat yra padariusi reikiamus žygius, kad lietuvių delegacija Washingtono būtų priimta Apaštališkojo Sosto delegato JAV-bės arkivyskupo Luigi Raimondi. Audiencijos metu bus prašoma įtaigoti Šv. Tėvą pasmerkti Lietuvos katalikų persekiojimą ir užtarti teisiamuosius.

JAV LB Centro valdyba kreipiasi į bendruomeninius vienetus, lietuviškas organizacijas ir paskirus lietuvius su sekančiais prašymais:

1. Prašome kreiptis į amerikiečių spaudos atstovus, prašant skirti dėmesį neteisėtai apkaltintų lietuvių teismo eigai ir vedamaisiais straipsniais pristatyti neteisėtai įvykdytą Lietuvos pavergimą ir lietuvių tautos herojišką rezistenciją prieš okupantą.

2. Prašome kreiptis į JAV senato ir atstovų rūmų narius su prašymu kongrese pasmerkti Lietuvos okupaciją, religinės laisvės varžymą, norą lietuvių patriotizmo išraišką užgniaužti teismo hausmių pritaikymu. Kongreso nariams primintina, kad teisiamieji jaunuoliai, nors ir komunistinėje sistemoje išaugę, siekia Lietuvai laisvės.

3. Salygoms leidžiant, prašome ruošti demonstracijas, kurios nedelsiant pradėtinos vykdyti, patyrus teismo sprendimą.

4. Paašikėjus teismo sprendimui, masiniais protesto laisvais kviečiame kreiptis į Jungtinių Tautų generalinį sekretorių dr. Kurt Waldheim, reikalaujant eigos 17.000 Lietuvos katalikų peticijai, primenant, kad nuteistieji taip pat yra kovos už religijos laisvę aukos.

JAV LB Centro Valdyba

Ir jam nepavyko kaip S. Kudirkai

Baltijos jūroje danų laivas užtikto mažu laivėlin plaukiantį žmogų, kuris kalbėjo rusiškai ir angliškai. Danų laivo jūrininkams jis pareiškė bėgas iš Sovietų Sąjungos, plaukęs į Švediją ir norįs ten pasilikti. Po pusvalandžio priplaukė rusų laivas, į danų laivą įlipo 4 ginkluoti rusų jūrininkai ir pareikalavo pabėgėlį išduoti. Danai jį išdavė.

Danijos valdžia įsakė šį įvykį ištirti. Kol kas dar nežinoma, kokios tautybės asmuo mėgino iš sovietinio "rojaus" pabėgti.

Norvegija prieš Bendrąją rinką

Norvegijos piliečiai turėjo atsakyti į klausimą: stoti ar ne į Europos ūkio bendruomenę. Dauguma pasisakė prieš.

Danija tą klausimą sprendė taip pat referendumo keliu, bet, šiuos žodžius rašant, rezultatai dar nežinomi.

Iš Šiaurės Vietnamo nelaisvės paleisti 3 JAV karininkai. Vienas iš jų — leit. Gartley — pareiškė, kad su belaisviais buvę elgiamasi žmoniškai. Bet anksčiau iš ten paleistieji amerikiečių kariai liudija visai priešingai.

Pikčiausias Kinijos priešas ne JAV, bet Sovietų S-ga

Tai pabrėžė kinų komunistų spauda 23-čiųjų respublikos metinių proga. "Sovietų revizionistų grobuoniškas apetitas" esąs didesnis už buržuazinių valstybių.

JAV komitetas kovai su terorizmu

Prez. Nixonas paskyrė ministrų kabineto komitetą kovai su terorizmu krašte ir užsienyje. Jame yra ministrai: užsienio reikalų Rogers, krašto apsaugos Laird, izdo Schultz, teisingumo Kleindienst, transporto Volpe, FBI dir. Helms, prezidento patarėjai Kissinger ir Erlichmann ir ambasadorius J. Tautose Bush.

Komitetas tuo reikalu jau užmezgė ryšius su 50 valstybių vyriausybėmis.

Pakeitė Gruzijos partijos vadą

Gruzija yra gal viena iš mažiau surusintų ir sukomunistintų respublikų. Jos partijos vadas nuo 1953 m. buvo Vasilijus Mzhavanadze, 70 m. amžiaus. Maskva juo nebuvo patenkinta, bet sakoma, kad dabar jis pats pasitraukęs. Atleisdama Maskva jį ta proga apdovanojo spalio revoliucijos ordinu. Naujas partijos vadas yra 44 metų Eduardas Ševarnadze, greitai kylanti politinė figūra.

Patvirtino raketų sutartį

Atstovų rūmai patvirtino laikiną Sovietų Sąjungos ir JAV-bių susitarimą 5 metus sustabdyti atominių raketų, paleidžiamų nuo žemės ar iš povandeninių laivų, gamybą. Lieka tikslai klausimas, ar sovietai tos sutarties laikysis, kaip amerikiečiai tiki.

Leis uždirbti iki \$3,000

Dabar jaunesni kaip 72 metų pensininkai, neprarasdami pensijos, tegali per metus uždirbti \$1,680. Atstovų rūmai yra nutarę tą sumą pakelti iki \$2,400. Tiek siūlė ir administracija. Bet senatas pasirodė dar dosnesnis: jis leido uždirbti \$3,000.

Kokia suma bus gali galėle nustatyta, paaiškės vėliau, nes šiuos skirtingus nutarimus dar reikės suderinti. Senatas nutarė leisti gauti sumažintą pensiją nuo 60 metų, o našlėms nuo 55 m.

JAV kreisery netoli Filipinų įvyko sprogimas. Žuvo 19 jūrininkų.

Praeitą sekmadienį Kinija minėjo komunistinės respublikos įsteigimo 23-sias metines. Kaip praneša Prancūzijos žinių agentūra, ta proga trijuose Kinijos sostinės pagrindiniuose laikraščiuose buvo išspausdintas bendras vedamasis, skirtas šiai sukačiai paminėti ir apžvelgiantis Kinijos politinę padėtį. Jame ypač gina premjero Chou En-lai diplomatinę veiklą ir politinę liniją.

Nors apie visus komunistinės Kinijos priešus nekalbama su "meile ir atlaidumu", bet šiame vedamajame pirmą kartą aiškiai pabrėžiama, kad pavojingiausias ir pikčiausias Kinijos priešas yra Sovietų Sąjunga, o ne kas kitas. Dėl to Kinija savo saugumą turinti grįžti ne tik savo šalies ekonominių ir karinių stiprinimų, bet ir atrama į kaikurias "buržuazines šalis".

Tai turėdama mintyje, Kinija vedanti lanksčią užsienio politiką, siekianti su tomis šalimis koegzistencijos, žinoma, neišsivadėdama ir pasaulinio revoliucinio sąjūdžio. Tokios lanksčios diplomatijos pasėkoje ji yra išvengusi apsupimo ir izoliacijos.

"Sovietų revizionistų išsigimėlių klika su augančiu apetitu tiesia savo rankas net toliau, negu senosios imperialistinės šalys," rašo tas laikraštis. Sovietai plečia savo neokolonializmą Azijoje, Afrikoje, Lotynų Amerikoje ir kitose šalyse. Primenama, kad sovietai, vykdydami šią užgrobimų politiką, okupavo ir Čekoslovakiją. Esą neabejotina, kad jie ruošiasi karui prieš Kiniją.

JAV-bės vedamajame prikišamas Vietnamo karas, bet pažymima, kad Pekinge įvykę pasitarimai su prezidentu Nixonu buvo nuosirdūs ir atviri bei Kinijai naudingi.

Sovietai pigiai pirkto kviečius

Sovietai JAV-se nupirko kviečių ir kitų javų daugiau nei už bilioną dolerių. Jie moko kietai derėtis ir laikę paslaptį norimą pirkti javų kiekį, o amerikiečiai labai norėjo parduoti. Tokia padėtis leido sovietams javus nupirkti pigia kaina ir sutaupyti milijonus dolerių. Dabar kviečių kaina pakilo net 50%.

Mažas krislas optimizmo

Ne be pagrindo senoji mūsų išeivijos karta į čionykštę savo praeitį kartais atsigrižta su skaudžiu atdūsiu. Atsimenama nedarbas, menki uždobiai, socialinio draudimo nebuvimas, gyvenimas "ant burdo", keliems miegant pamainomis vienoje lovoje, kitataučių rodoma panieka dėl anglų kalbos nemokėjimo, o nereti net ir vadinamojo "boso apausavimai... Gi lietuviškoje kasdienybėje — daug tėvynės ilgesio ir aukos dvasios, bet ir daug tarpusavio rietenų, organizacijų skaldymosi ir maža kultūrinės veiklos išliekančių vertybių.

Gi šiandien, nors ir padejuojant dėl lietuviybės ateities, vis dėlto galime įžiūrėti ir kiek šviesesnį vaizdą.

Tiesa, mažiau turime šv. Jokūbo ar šv. Barboros organizacijų, bet dabartiniai mūsų visuomeniniai ar kultūriniai sambūriai visuotinesnį pobūdžio, siekia aukštesnių tikslų ir į pajėgia nuveikti didesnio masto darbus.

Mažiau turime sapnininkų su ateitį nuspėjančiomis "Saliomono galvos" tabelėmis, bet daugiau mokslo veiklų, aukštesnės literatūrinės vertės knygų, aukštesnio meninio lygio renginių ir seniau beveik nebuvusių liuanistinių mokyklų.

Na, o kas anais laikais galėjo bent pasvajoti, kad lietuvių kalba bus dėstoma kuriame nors Amerikos universitete? Šiandien tai jau nėra jokia sensacija. O aplamai lietuvių dėl jo tautybės niekinti tegali tikti juodžiausias kitatautis tamsuolis ar kvailys.

O jeigu prie viso to dar pridėsime gausią lietuvišką studentiją, profesorius, daktarus ir kitus intelektualus, mūsų veidas galėtų ir visai džiaugsmu nušvisti.

Daugelį šių dalykų atsiekėme tik savo pastangomis ir tikrai savo sunkiu uždabiu. Bet pastaruoju metu mes jau pradėdami ir visiškai užtarnauti šiame krašte "įsipilinti". Kaip Bostono ir dar kitų kolonijų pavyzdys rodo, mes galime ir sugebame gauti savo liuanistinę mokyklom valdiškas patalpas ir laikiniais atvejais net valdiškos skiriamus šių mokyklų mokytojus atlyginimus.

Turime pabrėžti, kad šį paskutinįjį laimėjimą lietuvių visuomenei iškovojo čia mokslus išėjusios mūsų jauniosios kartos atstovai, kurie šiame krašte tvirtai jaučiasi esą namie ir nesidairo bailiai, tarsi į svetimą butą atėję.

Ir, rodos, visi turėtume žinoti, kad šio krašto įstatymai nėra leidžiami tikrai aštrūs, angliams ar italams. Kas priklauso jiems ir net portorikiečiams ir neegrams, tas lygiai nėra uždrausta ir lietuviams, nes šiame krašte esame visi lygūs imigrantai. Mums tereikia tik savo dalį išreikalauti, jeigu jos niekas nesiūlo.

Atrodo, kad lietuvių lygiai galėtų pasinaudoti federalinės valdžios ar savivaldybių fondais, skirtais kultūrinams renginiams, menui ir mokslui paremti. Tam reikia tik iniciatyvos ir išmanymo.

Deja, mūsų visuomenė, atrodo, vis dar valdžios bijo... Nors šiame krašte valdžia yra ar turi būti visuomenės tarnas, o ne jos išdidus ir bizūnu apsiginklavęs ponas.

Ką kiti rašo?

ARGI REDAKTORIUS NESKAITĖ?

Naujienu rugsėjo 23 d. laidoje išspausdintas kažkokio M. Petrulio straipsnelis "Teisingos išvados dėl S. Šalkauskio", kurio, matyt, pats redaktorius neskaityt, nes, jei būtų skaitęs, nebūt davęs jo spausdinti.

M. Petrulis įžymųjį filosofą, pedagogą prof. dr. Stasį Šalkauskį, kuris iki mirties sielojosi lietuvių tautos reikalais, vadina lenkpalaičiu, lietuvių tautos nutautėjimo kaltininku.

Esą, — "lenkai įtaigojo, kad mes S. Šalkauskį padarytume visos lietuvių tautos filosofu, tuo tikėdamiesi lietuvių tautą visai nuliutuvinti, kad savo galutinį tikslą pasiektų".

Tokius niekus tegali rašyti tik tas, kuris dr. S. Šalkauskio paskaitų ar kalbų nėra girdėjęs, jo raštų nėra

skaitę, o ir skaitydamas nieko nesupratęs. Rimtose diskusijose galima sutikti ar nesutikti su S. Šalkauskio filosofija ar jo pažiūrom,

bet lėkštai vadinti jį "lenkpalaičiu" yra daugiau negu nesąmonė. Su tokiu "kritiku" nėra ko nė ginčytis. Telieta tik stebėtis, kad toks rašinys galėjo būti išspausdintas. Matyti, jis pasirodė laikraštyje be redaktoriaus žinios.

Čia tik pora žodžių klausimu, kodėl tam M. Petruliui prof. St. Šalkauskis yra šioks ir toks? Mat, jis jaunystėje lietuviškai nekalbėjęs...

Jeigu tik už tai žmogus jau mestinas iš mūsų tarpo, tai iš lietuvių literatūros kuo greičiausiai turime išmesti ir Žemaitę, ir Lazdynų Pelėdą, ir Vydūną, ir daugelį kitų lietuvių tautai daug nusipelnusių žmonių, nes jie su savo tėvais jaunystėje kalbėjo nelietuviškai.

Juk net ir Vincas Kudirkas lietuvišką tautinę esamumą atgavo jau tik studentu būdamas.

Nesvarbu, kas kaip vaikystėje ar jaunystėje kalbėjo, svarbu, ką jis dirbo su brengęs ir kiek nusipelnė lietuvių tautai ir jos kultūrai.

Balys Sruoga mūsų prisiminimuose

Šitokia antraštė knyga jau paruosta ir duota M. Morkūnui spausdinti. Joje yra surinkti atsiminimai tremtyje atsidūrusių asmenų (su maža išimtimi), kurie pažinojo Bait Sruogą. Liečiama daugiausia rašytojo asmenybė, ne tiek jo kūryba, apie kurią turima jau nemažai literatūros. Didesne dalimi tai specialiai šiai knygai parašyti straipsniai, bet ir panaudota po B. S. mirties (1946.X.16) Vakaruose paskelbtoji medžiaga, ištraukos iš laišku ir kt.

Knyga bus didelės apimties, sieks 450-500 puslapių, iliustruota, su paaiškinimais ir svarbesnių B. S. kūrinių bibliografija.

Knygoje pasisakė šie asmenys:

Dr. J. Abraitis, V. Alanas, P. Andriūšis, V. Anyšienė, B. Balutis, V. Barmienė, V. Bilevičius, M. Biržiška, Vac. Biržiška, H. Blazas, J. Blekaitis, K. Bračūnas, J. Cicėnas, dr. A. Černekaitė, Birutienė, D. Čibas, D. Da-

nienė, L. Dovydenas, K. Giedraitis-Spalis, Č. Grincevičius, dr. K. Grinius, Alg. Gustaitis, Ant. Gustaitis, vet. gyd. St. Jankauskas, P. Jonikas, V. Jonynas, V. Jonuškaitė, J. Kardelis, M. Kasakaitytė, F. Kirša, J. Liūdžius, V. Maciūnas, M. Mackevičienė, M. Mackevičius, V. Mantautas, A. Merkelis, V. Mykolaitis-Putinas, dr. E. Muller Kamp, A. Nyka Niliūnas, J. Narūnė, P. Orintaitė, S. Pilka, J. Pronsus, V. Radauskienė, Br. Raila, V. Ramojus, V. Rastenis, A. Rūkas, St. Santvaras, J. Savickienė, Pr. Skardžius, R. Skinitis, V. Solovjova Olekienė - Žilinskienė, J. Sonda, D. Sruogaitė-Bylaitienė, V. Sruogienė, A. Sugintas, J. Šernas, Ig. Šeinius, H. Šilkarskis, V. Šilkarskis, L. Šmulkštys, L. Karužaitė-Šlapelienė, J. Švaisas, M. Vaitkus, A. Varnas, E. Vilčinskaitė-Ryselienė, J. Vilkaitis, St. Vyckintas, Vydušas, J. Žilevičius ir dar keli kiti.

"Atsiminimus" leidžia Baito Sruogos našlė ir duktė.

Gintaro ir Ažuolo mokyklos

"Geležinis vilkas staugia —
ąžuoliečiai dainą traukia"

Jau kuris laikas, kaip skautų organizacijoje girdime pavadinimus Gintaro ir Ažuolo mokykla. Tai yra vadovų parengimo kursai, kurie susideda iš trijų dalių: teorinės, praktinės ir vadovavimo. Jų tikslas — padėti vadovui - vadovei pagilinti jų turimas skautiškas žinias, daugiau susipažinti su teorija ir praktine skautybe.

Tai labai panašios mokyklos į lietuviams žinomas Gilwellio kursus, kurie buvo įsteigti Roberto Baden-Powellio 1919 metais. Vėliau jie buvo vedami įvairiose valstybėse ir pagaliau 1948 metais įsteigti Amerikoje, per kuriuos jau yra praėję apie 2,000 vadovų.

Gintaro ir Ažuolo vadovų gretose turėjome garbės turėti net tris juos baigusius: tai v.s. A. Saulaitį, v.s. Č. Kiliulį ir j.v.s. M. Manomaitį.

Skautų Ažuolo mokykla buvo įsteigta 1959 m. Siemet ji veikė dešimtąjį kartą. Jai vadovavo v.s. Česlovas Kiliulis. Skaičių Gintaro mokykla įsteigė 1970 m. Šiais metais jai vadovavo s. Laima Kiliulienė.

Abi mokyklos įsirengė "Aitvaro" Atlanto rajono stovyklos prieglobstyje, Storer Reservation, Barnstead, New Hampshire valstijoje, 160 mylių nuo Bostono, pusės mylios nuo rajoninės stovyklos ir ketvirtis mylios nuo viena antros. Stovykla prasidėjo rugpjūčio 26 d. ir baigėsi rugsėjo 4 d.

Šalia minimų vadovų Gintaro mokyklos vadovybę papildė s. R. Molienė ir v.s. D. Venekutė, o Ažuolo mokyklos vadovybę — j.v.s. M. Manomaitis ir sl. Vitas Lukas.

Mokykloje instruktavo: v.s. L. Milukienė, v.s. S. Subatienė, s. R. Česnavičienė, s. G. Matonienė, v.s. A. Saulaitis, v.s. Petras Molis, v.s. A. Samušis, s. kun. S. Kulbis, s. A. Bobelis, ps. R. Kalvaitis, ps. K. Matonis, j. ps. G. Čepas, v.s. A. Špakauskas ir talkininkavo v.s. V. Nenortas.

Skautai susirinko iš Bostono, Brocktono, Chicagos, Elizabetho, New Yorko, ir Worcesterio, o skautės virš minėtų miestų papildė dar Hartfordo, Clevelando, Los Angeles ir Erie Penn atstovėmis.

Vadovai ir instruktoriai buvo skautybės veteranai, todėl mokyklos dalyviai galėjo daug ko išmokti.

Išpūdingai abiem mokyklom v.s. A. Samušis vadovavo pašnekesiui "Draugystė su sava kalba". A. Saulaitis įdomiai dėstė temą "Skilčių sistema skautiškoje gyvenime". Ant. Bobelis daug įdomių dalykų atidengė topografijos srityje. Diskutuotos temos draugiškumas ir skautybė, skilčių ir draugystės sueigos, veiklos plano sudarymas, mokyti dainų ir lietuviškų žaidimų, kaip vesti vieneto knygas, daryti iškylų planus ir kt.

Ypač įdomūs buvo praktiški darbai. Reikėjo pastatyti savo rajonėliuose ugnia-vietę, pakelti nuo žemės, kad verdant maistą nereikėtų lankstyti, taip pat įvairius virtuvės rakandus pasikabinti, nes nieko nebuvo galima ant žemės dėti. Su patyrusio pionieriaus j.v.s. M. Manomaitio instrukcijom teko per tariamą upę ištraukti lyną ir riedančia kėde perkelti visus skautus, pastatyti dar niekur nematyto būdu trikampį kilnojamą bokštą ir žvalgybai aukštai į medį įkelti skautą, ant vandens skilčių konkursu

pastatyti plaustą, ant jo sukurti laužą ir persikelti per ežerą. Greičiausiai persikėlė vilkai. Taip pat išmoka paprastu būdu pasigaminti vienos žvakės žibintą, rūbams pagabę laužui degiklius, kurie ir drėgname ore leidžia sukurti laužą, ar iš medžio gabalo pasidaryti kuoką, kad ja kaip plaktuku būtų galima kalti kuolus.

Tai reikėjo atlikti laisvalaikio ir gauti pripažinimą. Buvo surengta gamtos pažinimo diena, reikėjo stovykloje įrengti aplinkoj augančių augmenų parodą ir zoologijos sodą, įtraukiant musę ir uodus.

Vieną dieną surengta iškyla. Skautės, atlikusios uždavinį, sugrįžo 11 val. nakties. Tai buvo 13 mylių žygis. Skautai keliavo toliau ir turėjo nakvoti po atviru dangum. Visos skiltys turėjo vadovautis kompasu ir nuvykti į nurodytą vietą, pakelti atlikdamos duotus uždavinius. Grįžo 6:30 val. ryto.

Šeštadienio vakare buvo bendrė "Aitvaro" stovyklos lauzė. Ten buvome pakviesti atžymėti savojo jubilėjaus.

I galą stovyklos mus ištiko didelė staigmena: reikėjo suruošti skautišką bazarą. Rodom ir Darom. Čia turėjome sunesti visa tai, ką įrengėme ar pasidarėm. Taip pat reikėjo įkurti eilę stočių, kuriose rodėme ir visi mokėmės atlikti skautamokslį. Čia turėjome progos parodyti savo kalbos ir dalyko žiniją, nes reikėjo daug aiškinti. Matėme, kaip lengviausiu būdu pasidaryti stovyklos vartus, įvairiausiais būdais pasigaminti ir labai skirtingą maistą (tas taip gerai mums pavyko, kad "Aitvaro" virėjai apsilankė ir turėjo nustebti mūsų valgių gamybos technika). Mes turėjome ant lentos keptą žuvį, įvairiais būdais papuoštus kiaušinius ir netgi prieš saulę keptas karštas bulkes ir kitokių patiekalų.

Paskutinį sekmadienį buvo balius. Oras pasitaikė debesuotas, o vėliau pradėjo stipriau lyti. Čia pamatėme, kaip stipriai lietui lyjant, kuriamas laužas ir išlaikoma didelė liepsna, nes mum reikėjo anglių iškepti pusei jaučio bei viščiukams, bulvėms, kukurūzams ir kitiems skanėstams. Buvo išvirti baltandėliai ir kompotas. Į balių pasikvietėm "Aitvaro" stovyklos štabą. Svečiai liko patenkinti.

Pirmadienį buvo pažymėjimų įteikimas. Džiaugėmės, kad visi įstengėme stovyklą baigti. J.v.s. M. Manomaitis ir sl. V. Lukas atsisveikinant iš vadovo gavo čia pat padarytą akmeninį kiuvį. Stovyklos taškų konkursą laimėjo Bitės ir Vilka. Abiem skiltim buvo įteiktos pirmos vietos gairėlės.

Nors stovykla baigta, bet mūsų darbas dar nėra baigtas: mes dar nebaigėme Gintaro ir Ažuolo mokyklos kursų. Parvažiavę dar turim atsakyti į duotus klausimus ir juos persiųsti Lavinimo skyriaus vedėjams patikrinti. Ir tik tą darbą tinkamai atlikę, gausime savo pažymėjimus.

"Bitės skrenda vis aukščiau, su skautybe vis pirmyn!"

Ten buvęs

NELEIDO LANKYTIS LIETUVOJE

Tėviškės Žiburių Švedijos bendradarbis A. Lembergas rugsėjo 14 d. rašo, kad Pasaulinės liuteronų federacijos pirmininkas dr. Mikko Juva, suomis, Helsinkio universiteto prezidentas, užbaigęs oficialų vizitą Estijoje ir Latvijoje, bet negavęs leidimo aplankyti Lietuvos liuteronų. Tai buvęs ketvirtas oficialus liuteronų pasaulinės federacijos vizitas.

Lietuvos evangelikai liuteronai nuo 1968 m. taip pat priklauso tai federacijai, bet sovietinė valdžia ju neleidusi aplankyti dėl to, kad jie gyvena tokiose vietovėse, kur užsienio lankytojai neleidžiami. Jų atstovas kun. Jonas Kalvanas vis dėlto galėjo atvykti į Rygą, kur susitiko su dr. Juva.

Dr. Juva sako, kad Lietuvos liuteronai, priešingai kaip kieno tvirtinimams, nesąsišvėlė ton itampon, kuri yra tarp valstybės ir katalikų.

Dr. Juva, esą, pastebėjęs "padrasinančių ženklų", bet krikščionių gyvenimas Sovietų Sąjungoje vis dar sunkus.

Iš viso liuteronų Latvijoje są 350.000. Estijoje — 300.000. Lietuvoje — 20.000. Talyne veikias protestantų teologijos institutas, jame studijuoja 40 studentų, Rygos protestantų teologijos akademijoje esą 39 studentai, iš jų 3 iš Lietuvos.

A. Lembergas rašo, kad, Stockholmio stebėtojų nuomone, dr. Juvo neleidimas aplankyti Lietuvos siejamas su paskutiniaisiais įvykiais šiame krašte. Tuo būdu pats režimas patvirtina, kad padėtis Lietuvoje nenormali ir slėptina nuo užsienio akių.

IR TAI DRAUDŽIA

Rytų Vokietijoje, kurią valdo komunistai, uždrausta rinkti pašto ženklus, monetas, medalius ir visokius kitokius ženklelius, kurie yra "fasistinio, antidemokratinio ir antihumaninio" pobūdžio. Draudžiama tokius daiktus rinkti, pirkti, parduoti ar jais keistis.

Oficialiai nepaaiškinama, kokie yra tie "fasistiniai, antidemokratiniai" ir kt. požymiai.

Iki šiol veikė įstatymas, draudžiantis kaikiurių kraštų pašto ženklų prekybą.

U.S. POSTAL SERVICE

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Act of August 12, 1970: Section 3685, Title 39, United States Code)

1. Title of publication: Keleivis.

2. Date of filing: October 1, 1972.

3. Frequency of issue: Weekly, except for two weeks in July.

4. Location of known office of publication: 636 E. Broadway, South Boston, Mass., 02127.

5. Location of the headquarters or general offices of the publishers (Not printers): 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

6. Names and addresses of publisher, editor and managing editor: Keleivis Publishing Co., E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Editor: Jackus Sonda, 328 E St., So. Boston, Mass. 02127. Managing editor: Jackus Sonda, same address.

7. Owner (If by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses or stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses or the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given): Lithuanian American Socialdemocratic Federation, address of the president: Jonas Pakalka, 8781 96th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Trustees:

Milda Anesta, 8 Mayhew St., Dorchester, Mass. 02125.

William Anesta, 8 Mayhew St., Dorchester, Mass., 02125.

Paul Brazaitis, 53 Gates St., So. Boston, Mass. 02127.

Napoleon Joniska, 15 Cotton St., Roslindale, Mass., 02131.

Stanley Michelson, 11 Squantum St., Milton, Mass., 02186.

Jonas Pakalka, 8781 96th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Jackus Sonda, 328 E St., So. Boston, Mass. 02127.

Mary Strazdas, 15 Burrill Pl., So. Boston, Mass., 02127.

Anthony Waleiko, 385-A Great Rd., Bedford, Mass. 01730.

The above trustees act for the Lithuanian American Socialdemocratic Federation, a corporation duly organized and existing according to the laws of the state of New Jersey.

8. Known bondholders, mortgages and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities (If there are none, so state): None.

9. For optional completion by publishers mailing at the regular rates (Section 132, 121, Postal Service Manual) 99 U.S.C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4959 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates". In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in Item 1 at the reduced postage rates presently authorized by U.S.C. 3626. Signature of manager: Jackus Sonda.

10. For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates (Section 132, 122, Postal Manual. The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes. Have not changed during preceding 12 months. Have changed during preceding 12 months. If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.

11. Extend and nature of circulation: Average no. copies Each issue during preceding 12 months Single issue nearest to filing date

A. Total No. copies printed (Net Press Run) 2,850 2,754

B. Paid circulation

1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales 60 116

2. Mail subscriptions 2,540 2,450

C. Total paid circulation 2,600 2,566

D. Free distribution by mail, carrier or other means 88 88

1. Samples, complimentary, and other free copies 2,606 2,566

2. Copies distributed to news agents, but not sold

E. Total distribution (Sum of C and D) 156 100

F. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing 156 100

G. Total (Sum of E & F—should equal net press run shown in A) 2,850 2,754

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

Jackus Sonda, Manager

KAS NEKAITO RAŠE,
TAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

KANADOS NAUJIENOS

Padėkos Šventės savaitgalyje, spalio mėn. 7 ir 8 d.

XVIII-ji Kanados Lietuvių Diena

MONTREALYJE

ŠEŠTADIENI: Krepšinio rungtynės 12 val. 30 min. La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

Dailės paroda ir balius 7 val. vak. James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal.

SEKMADIENI: Iškilmingos pamaldos — katalikams 11 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve St., Montreal; evangelikams 11 val. 30 min. Lutheran Church, 3594 Jeane Mance Street, Montreal.

Aktas ir koncertas 3 val. Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal.

Jaunimo pobūvis 3 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

DALYVAUJA: Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų parapijos choras, Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir jaunimo meniniai vienetai: Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir Dienos programa.

Informacija: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que., telefonas 766-5827, o atvykus į Montrealį, šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje, telefonas 768-0037.

Lietuvių Diena — solidarumo pareiškimas ir puiki proga aplankyti montrealiečius ir susitikti visos Kanados

Solistė Irena Grigaliūnaitė dainuos Akademinių skautų sąjungos Worcesterio skyriaus metinės šventės programoje šį šeštadienį, spalio 7 d., Maironio Parke.

WORCESTER, MASS.

Akademinių skautų šventė

Akademinių skautų sąjungos Worcesterio skyriaus rengia metinę šventę, kuri įvyks 1972 m. spalio 7 dieną Maironio Parke, 52 South Quinsigamond Av., Shrewsbury, Mass.

Vakaro programą atlieka Clevelando Vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, ir solistė Irena Grigaliūnaitė. Rengėjai kviečia visus gausiai atsilankyti ir pasidžiaugti koncertu.

AMELİKOS STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

Siaurės Amerikos Lietuvių Studentų sąjungos suvažiavimas įvyks Pittsburghe, Pa., lapkričio 23-26 dienomis Pittsburgh Hilton Hotel, Gateway Center, tel. (412) — 391-4600.

Viešbutis yra pačiame miesto centre ir labai lengvai pasiekiamas bet kokiomis susisiekimo priemonėmis. Iš aerodromo galima atvažiuoti į miesto centrą su "limousine" arba paskambinti į viešbutį, kur transportacija bus parūpinta.

Pittsburghe vadovauja Gintaras Taoras, 322 McCully St., Pittsburgh, Pa., 15216, tel. (412) -561-4879.

Suvažiavimo registracijos tvarka rūpinasi Marytė Idzeltė, 1081 East 176th St., Cleveland, Ohio 44119. Prasoma visais registracijos reikalais ten kreiptis.

Suvažiavimo registracijos mokestis — 15 dol. Nario mokestis — 5 dol. Norintieji galės pirkti įėjimo bilietus atskirai, bet taip išeis šiek tiek brangiau.

Viešbučio kaina vienos nakties nakvynei — \$18 už vienos "double" lovos kambarį ir \$22 už dviejų "double" lovų kambarį. Šios pabūgintos kainos bus tik tiems, kurie yra užsiregistravę suvažiavimo dalyviai.

Visi lietuviai studentai, kur tik jie bebūtų, yra kviečiami į šį suvažiavimą atvykti. ŠALSS Centro valdyba laukia gausaus ir aktyvaus dalyvavimo ne tik šokiuose, bet ir paskaitose, simpoziumuose ir diskusijose. Taip pat laukia, kad stu-

Kaimo Jurgio užrašai

Pirmasis parengimas

Reikėtų nuolankiai padėkoti Keleiviniui ne tik už tą lietuviško gyvastingumo duoklę, kurią jis kiekvieną savaitę pateikia jį skaitantiems, bet ir už tai, kad jis veltui garsina darbus tu, kurie dar tebeturi galios veikti lietuviškoje dirvoje.

Kurgi mes sužinosime apie ruošiamus ir planuojamus lietuviškus parengimus Bostone, jeigu Keleivyje nebūtų nuolatinio skyrelio, vardu "Parengimų kalendorius"?

Ten skaitome:

"Spalio 8 d. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečiojo aukšto salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens vakaras".

Tai pats pirmasis ateinančio rudeninio ir žieminio lietuviškų parengimų sezono viešas numeris.

Jis piršliavimo nereikalingas, nes per eilę metų Laisvės Varpas jau pakankamai yra įrodęs tų parengimų meniskumą, nuotaikingumą ir vertingumą. Jie kalba patys už save. O šis, būsimasis, žada būti labiausiai meniskas, bendra nuotaika patrauklus ir linksmingas, nes bus pravestas jaunatviškuo ir atsijauginimo ženkle. Tuo įsitikins jame atsilankiusieji.

Jis mirė...

Bostone yra į tą kunigą panašus skautininkas Česlovas Kiliulis, kuris jam pavestus lietuviškiems reikalams piniginius uždavinius sugeba su kaupu įvykdyti.

Ar nevertėtų Laisvės Varpo vardiniui vedėjui pasiūlyti vieną kitą panašų į kun. A. Sugintą ir skautininką Č. Kiliulį talkininką? Gal tokie sugebėtų nuimti laiko gaislą nuo Lietuvių Radijo Valandos pečių? Tą maldavimo laiką tuokart galima būtų panaudoti tiesiogiai radijo programos paskirčiai...

P pinigai ir darbai

Laisvės Varpas savo sekmdieninių (11-12 val.) programų eigoje prašo dviejų dalykų:

a) pinigų tai programai išlaikyti ir

b) tos programos klausytojų atsiliepimų apie programos vertingumą.

Prašo kiekvieną klausytoją, neskirdamas, ar tas klausytojas yra savo kapeikėle prie tos programos išlaikymo prisidėjęs, ar yra pamiršęs įnešti "klausytojo mokestį" — 10 dolerių.

Tais dviem reikalais ir Kaimo Jurgis nori pasisakyti: įgimtas plepumas verčia liežuvi laidyti.

Laiko ir pinigų šykštuolis kartą tarė:

"Kuriems paibeliam radijo valandos vedėjas tiek daug laiko gaišta programos eigoje piniginiams maldavimams? Duociau jam, bet tas nuolatinis įkyrumas sulauko..."

dentai atvyktų į suvažiavimą su konkrečiom LSS veiklos pagerinimo ir pagyvimo idėjom.

ŠALSS 22-jo Suvažiavimo Komitetas

Vytautas Žagarskas

18050 Neff Road

Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) — 481-1562

Geriausią atsakymą tokiam galėtų duoti pats programos vedėjas. Čia tik užuomina: atsistok, lietuviškasis lietuvi, toje vietoje pats ir įsitikink tokio "ubagavimo" reikalingumu. Kaimiečiai žino: nė arklukas arklui nekasi. O Amerikoje, visokiausio biznelio krašte, niekas tavo naudai pirštelio nepajudins, jeigu jo nepasmauosio dolerėliu. Iš kokių šaltinių lietuviškas oro balsas pasisems jėgų savo nuolatiniam skambėjimui, jeigu patys lietuviai to šaltinio nepraskaidrins savo aukotų vertybių spindesiu?

Prisipažinkime be rykštės: esame tapę tingiais visokiausioje lietuviškoj veikloje ir lietuviškuose reikaluose. Ypač piniginiuose. Dėl to vargsta kiekvienas, neužmigęs lietuviškumui. Tik paskiri užsispyrėliai kvėpavimą palaiko. Sakysime, Chicagoje buvo kunigas A. Sugintas, kuris lietuviškoms mokykloms, užjūriuose, esančioms, surinkdavo neitiktinai gausių aukų. Jis mirė...

Bostone yra į tą kunigą panašus skautininkas Česlovas Kiliulis, kuris jam pavestus lietuviškiems reikalams piniginius uždavinius sugeba su kaupu įvykdyti.

Ar nevertėtų Laisvės Varpo vardiniui vedėjui pasiūlyti vieną kitą panašų į kun. A. Sugintą ir skautininką Č. Kiliulį talkininką? Gal tokie sugebėtų nuimti laiko gaislą nuo Lietuvių Radijo Valandos pečių? Tą maldavimo laiką tuokart galima būtų panaudoti tiesiogiai radijo programos paskirčiai...

Dėl Laisvės Varpo programos turinio galima daug ką pasakyti: ir gero, ir nepagirtino.

Visų pirma toje programoje aiškiai pastebimas užsimojimas viską remti importuotomis vertybėmis. Tai ligos, įsiveisusios mūsųose, požymis: viskas gera, kas iš kitur. Imported! Dainos, muzika, literatūriniai pasiekimai, politinės žinios ir t.t.

Tarytum Bostonas ir jo apylinkės būtų virtusios mirusiomis jūromis. Ogi visi žinome, kad ir Bostone ir jo artumoje esama lietuvių, lietuviškai besidarbuojančių.

Išryškinimui: savaitraštis Keleivis pateikia gausiai žinių ir iš tolimesnių, ir iš artimesnių įvykių, o Laisvės Varpas pro visa tai praeina negirdomis. Jam pastaruoju metu atrodo, svarbiausios ir įdomiausios žinios iš Kanados, Chicagos, Clevelando ir kitų pasviečių lietuviškų laikraščių. O tiesa stovi kaip granitinis pastatas: ne visi skaito tuos lietuviškus laikraščius, taigi ne visi skaito ir mūsų Keleivį. Kodėl jį jo pateikiamas žinias ir rašinius žiūrėti atsukta nugara?

Laisvės Varpo nepavarg-

tantis vedėjas yra subrendęs jaunuolis. (Apie senatvę čia visai netinka užsiminti, nes pasenę ir sudūlėję yra tik tie, kurie, galėdami ir sugebėdami, patys save yra nusimarinę lietuviškam darbui).

O kas ištiks tos radijo programos eigą, jeigu tas nepavargstantis vedėjas susigriebs slogą arba ilgesnio laiko reikalingą gydymui "aziatiską flu"? Tas lietuviškas balsas nutilis. O to neturėtų būti. Užtat siūloma:

Laisvės Varpo vedėjas ir visuotinis pranešėjas greta savęs turėtų turėti patikimą savo vedamam darbui pavaduotoją, panašiai, kaip prezidentai turi viceprezidentus, bendrovių direktoriai pavaduotojus ir t.t., kurie, būtinam reikalui ištikus, galėtų "neišverčiamą stulpą" pavaduoti.

Anksčiau kiek grybštelėjus "importaciją", atsigręžkime į vietinius išteklis: ir muzikus, ir jų vedamus meninius dainos sambūrus, ir dailiojo žodžio (poezijos bei prozos) deklamuotojus ir skaitytojus, taip pat į jaunąsias lietuviškąją kartą, lituanistinėje mokykloje lietuvišką dvasią semiančią.

Jėgų visur turime iki valios. Tik ranką ištiesti ir juos paimti — įjungti. Juk negalime vaduotis vien šandiena, šandieniniais tos radijo valandos klausytojais. Reikia pasirūpinti ir ateitimi.

Šį pamokslinį pasisakymą norisi palydėti griedžišku dainos "Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus" pamėgdžijimu:

Laisvės Varpe,

Nenutik, nepaliauk tu skambėjęs,

Nepalik lietuvių vienų!

Be tavęs bus visiems mums nuobodu,

Be tavęs nebus lietuviškų garsų...

Kaimo Jurgis

BURLINGTON, ONT.

Išsprogdo lietuvių įmonė

A. Skrebūnas, pokarinis ateivis, ilgai dirbdamas įvairius sunkius darbus, susitaupe pinigų. Norėdamas pradėti savistovų gyvenimą, susitarė su kitais savo bendra-
darbiais ir šiame miestelyje įsteigė automobilų remonto ir plovimo įmonę.

Kadangi jiems neblogai sekėsi, todėl buvo sumanę įmonę praplėsti. Bet atsirado piktadarių, kurie panorėjo jiems darbą sutrukdyti. Tam tikslui jie įmonės viduje pagindus ir laisvai kalbėti lietuviškai. Be to, jums reikės dažnai keliauti. Visa kita išmoksite, susipažinę su mūsų darbo metodais.

Mes esame vieša bendrovė, turime 64 metų patyrimą ir milijonus investavę mūsų programai vykdyti. Mes galime pasiūlyti puikių progų rimtai galvojančioms vyrams ir moterims, kurie mėgsta dirbti ir sugeba bendrauti su žmonėmis.

Jų yra mūsų centrinėje būstinėje Newton, Cape Code ir New Hampshire. Informaciją rašykite ar telefonuokite:

NAUJI LAUREATAI

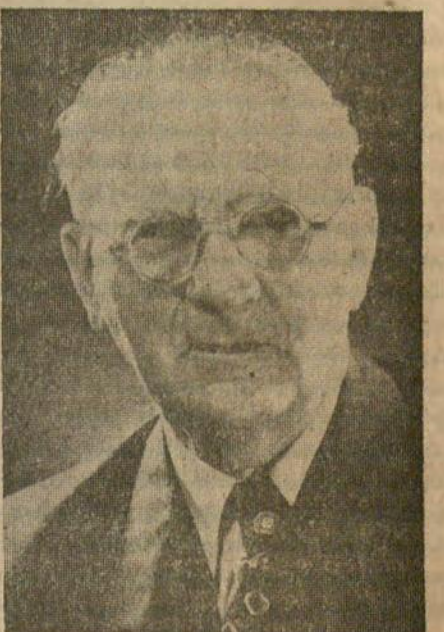
Kanados Lietuvių Akademinių sambūris Vinco Krėvės vardo literatūros premiją šiemet paskyrė rašytojui Juozui Kralikauskui už romaną "Vaisvilkas".

Premija bus įteikta lapkričio 4 d. Montrealyje.

Dirvos novelės premiją laimėjo Romualdas Spalis, gyvenantis Anglijoje. Premijos mecenatas yra Simas Kašielionis.

RETO IDOMUMO KNYGA

GA NA TO JUNGO

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielino atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

VYRAI IR MOTERYS, KURIE KALBATE LIETUVIŠKAI!

NAUJA PROGA DIRBTI NEKILNOJAMO TURTO TARPININKAVIMO SRITYJE

Mūsų organizacijoje sekmingai dirba neviens, mokantis kuri nors kitą kalbą. Ju metinės pajamos yra \$15.000 — \$35.000.

Mūsų pardavimo operacijos yra tarptautinės, turime daugiau nei 120 ofisų įvairiuose kraštuose. Būtinai žinoti: pardavimo pagrindus ir laisvai kalbėti lietuviškai. Be to, jums reikės dažnai keliauti. Visa kita išmoksite, susipažinę su mūsų darbo metodais.

Mes esame vieša bendrovė, turime 64 metų patyrimą ir milijonus investavę mūsų programai vykdyti. Mes galime pasiūlyti puikių progų rimtai galvojančioms vyrams ir moterims, kurie mėgsta dirbti ir sugeba bendrauti su žmonėmis.

Jų yra mūsų centrinėje būstinėje Newton, Cape Code ir New Hampshire. Informaciją rašykite ar telefonuokite:

LEONARD CORVIN, Vice-President

A & R ASSOCIATES, Inc.

Newton Corner, Mass. 02158

Tel.: (617) 969-3200

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

RUDENINĖ NEW YORKE PADANGĖ

Vasara praėjo... New Yorkas renkasi rudens darbams. Daug čia organizacijų — veiksmų veiksmų, gal daugiau, nei reikia konkrečiam darbui dirbti. Bet kadangi New Yorkas "Fun City", jame sutelpa visi. Lietuviškuose baruose pastaraisiais metais jis labiau reiškiasi nei seniau.

Ruduo: pradėtas su dail. Juozo Bagdono jubiliejine paroda. Ruošė LB Vairganto klubas.

Pažymėtina, kad LB Vairganto klubo talpa — parodai išleista 80 psl. monografija JUOZAS BAGDONAS. Jos tekstas ir redakcija Pauliaus Jurkaus.

Toliau seka

kauburiai parodų,

kurios iš eilės rikiuojas taip: akvarelisto dail. Broniaus Murino, bostoniškės dail. Inos Nenortienės, dail. Ingelevičienės, dail. M. Žukauskienės, suaktyvinę New Yorko dailininkų sąjungos paroda, Vyt. Maželio foto paroda "Portretai", ir Sofijos Kačinskienės mezzinijų paroda atrodo užbaigs šių metų sezoną.

Rudenio vėjams papūtus,

vėl atgijo per vasarą ant popierio tūnojęs LB New Yorko teatras, vadovaujamas akt. K. Vasiliausko.

Pasirodo, vasaros saulėje ilgai kepintasi beišskant St. Santvaro veikalo Žvejai. Deja, iki šiol jo gauti dėl įvairiausių priežasčių nepavyko.

Štai koks lietuviškų veikalo badas. Bet, pasirodo, ne New Yorkui. Po vasaros lietaus jų pridėjo kaip grybų. Ir štai jų visa eilė:

V. Kudirkos inscenizuoti "Viršūninkai";

St. Kairio "Trys dienos", Simui Kudirkai pagerbti;

veikalas iš Australijos "Suolis į laisvę", Simo Kudirkos tema;

M. Bagdo "Romas Kalanta" ir

J. Rūtenio "Jis eina pirmą mūsų", 6 giesmių dramatinė poema apie Simą.

Buvo tų veikalo skaitymai, jiems aptarti posėdžiai, aktorių "žvejojimas" ir kt. Kol kas nusistatyta statyti J. Rūtenio veiklą "Jis eina pirmą mūsų". Jame, jį gerai vertines, sutiko vaidinti net akt. Henrikas Kačinskas. Parengiamieji darbai jau pradėti. Repetuojama pačiame įkarštyje.

LB Vairganto klubas, rugsėjo 8 d. pradėjęs sezoną su dail. J. Bagdono jubiliejine paroda, spalio 8 d. ruošia newyorkiečio solisto St. Citvaro žodžio ir skaidrių vakarą —

Kelionė dviračiu į Braziliją.

Žinoma, pati didžiausioji New Yorko rudens gėrybė ir nepaprastas įvykis tai

Kultūros Židinio statybos pradžia. Teliaka prašyti visų gerųjų dvasių palaikomos. Taigi toks New Yorkas. Toks tas "Fun City".

j.r.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

KAS NAKTELĘ — BLAIVYKLĖLĖJ...

Feljetonas

Jei pypliui didžiausias haubas vilkas, tai pradedančiam girtuokliui — blaivykla. Kai jokie įtikinėjimai nepadaeda ir šeimos galva, užuot atspūtes po dienos darbų ant pūkinių duknų, tebe-traukia "Ramunėlė", žmona griebiasi paskutinio ginklo:

— Paskambinsiu milicijai. Tegu veža blaivyklon...

Pastarasis žodis kartais daro stebuklus, įtūžusius liūtus paverčia romiais eriu-kais. Triukšmadarys nutyla, leidžiasi nurengiamas ir užmigdomas. Jis žino, kad blaivykloje jo nepaglostys, už nakvynę paprašys tokio mokesčio, kokio net pirmos klasės viešbučio administratorius nereikalauja už ištaisingą vienutę. Bet biauriausia, jog apie suteiktas paslaugas blaivykla praneša darbovietei, prašo taikyti vadinamąsias visuomeninio poveikio priemones. Jų poveikis kartais būna toks stiprus, jog vienas panevėžietis kartu su žmona savu noru atvyko į blaivyklą ir paprašė, kad jos darbuotojai padėtų jam išvykti ten, kur žmonės taurelę raginami užkasti ne dešrigaliu, o vaisiais.

Deja, nuolatinis blaivyklos kletų gyvenime tokių savikritiškų praregėjimų akimirkų ne taip jau daug. Užuot pajutę norą gydytis, dauguma girtuoklių, vos uždarę blaivyklos duris, pajunta norą atsipagurioti. Tokių ilgai laukti blaivykloje nereikia. Per palyginti trumpą, vos aštuonerių metų Panevėžio miesto blaivyklos istoriją Šiaulių geležinkelio apygardos Panevėžio Pakrovimo - iškrovimo aikštelės darbininkas Vladas Alenčikas išsėjos blaivykloje net 65 kartus. Jam pelnytai priklauso apsilankymų blaivykloje rekordas. Tiesa, jį paveržti labai rimtai ketina to paties miesto gyventojai Petras, Vytautas ir Povilas Pauliukai, per tą laikotarpį nakvoję blaivykloje atitinkamai — 42, 34 ir 21 kartą.

Nors brolių Pauliukų pasiekimai parginti su V. Alenčiko rekordu kol kas kuklius, diptame tvirtinti, jog girtavimo estafetėje broliai Pauliukai turi visus šansus paveržti iš piliečio Alenčiko jo laurus. Pauliukų pusėje neginčijami švietalai — jaunystė ir laisvos rankos. Niekur nedirbdami, šie jaunikačiai gali širdimi ir kūnu atsiduoti buteliui.

Reikalauti, kad girtuoklis būtų gydomas pagal dabar galiojančią tvarką, gali jo šeimos nariai, namų komitetai, darbovietės bei jų visuomeninės organizacijos ir t.t. Praktiškai gi, kad apsaugotum nuo baidiųjų teturamo tablečių, užtenka įbauginti šeimos narius, kaime — neretūti pastovios darbovietės. Taip jaunikačiai Pauliukai ir daro. Tiesa, Petras neseniai buvo pri-

verstina į darbininkų baldų fabrikę. Bet, pasisukiojęs jame vos kelias dienas, vėl grįžo dievo Bakeho tarnybon. Vytautą liaudies teismas nutarė pasiųsti vieneriems metams į profilaktoriumą. Bet Vytautas ne iš kelmo spirtas: jis žino, kada gerti, o kada išnykti iš namų. Jis jaučia, kad profilaktoriūme stinga vietų, pas- skyros naujiems pacientams retai atsiunčiamos. Be to, jos galioja vos kelias dienas. Jeigu jų metu nesisirodysi namie, teismo nuosprendis liks ta kartą neįvykdytas. Todėl, nieko nepaisydamas, Vytautas jau trečias mėnuo geria toliau.

Žodžiu, nuolatinis blaivyklos klientas nebijo nieko. Nei baudos, nei kolektyvo. Jis, filosofiskai kalbant, transformuojasi į viskam abejingą padarą ir tarsi plevena anapus gėrio ir blogio. Ji pykdo nebent tai, jog blaivyklos administracija draudžia lošti kortomis ar atima svaigalus.

Tiems, kurie veltėdžiauja, kartais nebaisios net piniginės baudos. Gaudyk vėją lauke... Tad ir jaučiasi tokie piliečiai blaivykloje kaip namuose. Vien per 1971 metus 190 panevėžiečių nakvojo blaivykloje po 10 kartų.

Nenoromis imi galvoti, kad ir Vladas Alenčikas, ir Vytautas, Petras bei Povilas Pauliukai, ir Birutė Simėnaitė (irgi ne viena dešimtį rytmečių pabudusi valdiškoje lovoje), ir kiti nuolatiniai klientai kada nors galės pažymėti savo tūkstantčio ir vienos nakties blaivykloje jubiliejų, taip ir nepatyrę laimės pabuvoti gydytojų narkologų globoje.

Užkietėjęs girtuoklis blaivyklos arba priverstinio įdarbinimo kartais bijo ne daugiau, kaip žmonos graudenimų. O mes gąsdiname jį vaikiškais barškučiais, užuot prisilėgę visu tarybinių įstatymų svoriu, tiesiai iš blaivyklos išgabėję jį ten, kur jam seniai vieta, o iš teismo salės — ten, kur jis turi vykti pagal nuosprendį.

Todėl ir atsiranda blaivyklose nuolatinių klientų, pageidaujančių, jog čia būtų vonios su šiltu vandeniu, stovėtų televizoriai ir vazos su gėlių puokštelėmis. Gal dar ir bufeta paprašys įrengti?

Rimantas Cemnolonskis
(Iš Tiesos, 1972. 9. 13).

Apdovanojo Kryžkalnio
monumento kūrėjus

Praeitą kartą rašėme, kad Kryžkalnyje pastatytas didžiulis paminklas raudonajai armijai. Jo kūrėjai apdovanoji garbės raštais: skulptūrų autorius Bronius Vyšniauskas, architektūrinio sprendimo autorius Vytautas Gabriūnas, vitražų autorius Kazimieras Morkūnas, paminklo statytojai, akmen-skaldžiai ir kiti.

Mirė sol. Jonas Byra

Rugsėjo 15 d. Valkininkuose staiga mirė dainininkas Jonas Byra, gimęs 1891 m. vasario 5 d. Panemunyje. Velionis nuo 1921 m. iki 1940 m. Lietuvos operoje dainavo daug pirmaeilį partijų. Vėliau dėstė Šiaulių muzikos mokykloje, o nuo 1945 iki 1951 m. buvo tos mokyklos direktorius.

Jis palaidotas Vilniuje Antakalnio kapinėse.

Rašytojas J. Grušas
Vengrijoje

Vengrijos rašytojų pakviestas, į Vengriją išvyko rašytojas Juozas Grušas. Jis ten viešės ištisą mėnesį, susitiks su vengrų rašytojais ir vertėjais, susipažins su teatrais.

Netrukus Vengrijoje išeis J. Grušo novelių rinktinė, kurią išvertė E. Bojtaras.

V. Daunoras dainuos
Prancūzijoje

Vacys Daunoras gavo Tulūzos (Prancūzijoje) operos kvietimą dainuoti Hugenotų operoje Marselio partiją keturiuose spektakliuose.

Pernai Tulūzoje tarptautiniams konkurse V. Daunoras laimėjo pirmąją premiją — Grand Prix.

Aukso medalis Lježe

Lježe (Belgijoje) buvo tarptautinis styginių kvartetų konkursas. Jame dalyvavo ir Vilniaus styginis kvartetas (Audronė Vaičiūnaitė, Petras Kunca, Donatas Katkus ir Augustinas Vasilauskas. Kvartetas laimėjo aukso medalį.

Antroji premija paskirta kvartetams iš Maskvos ir Rumunijos, trečioji — Suomijos ir Olandijos muzikam.

Lietuviai dailininkai Romoje

Sovietų S-gos Dailės akademija Romoje turi savo vilą. Šiuo metu joje svečiuojasi kartu su sovietų dailininkais ir du lietuviai: skulptorius N. Petrulis ir grafikė A. Skirutytė. Jie ten išbus visą mėnesį.

Mirė A. Čistiakovas

Trys dešimtys partijos ir vyriausybės aukštųjų pareigūnų Tiesos rugsėjo 22 d. laidoje pranešė, kad rugsėjo 21 d. mirė baldų ir medžio apdirbimo pramonės ministro pavaduotojas inž. Aleksejus Čistiakovas, 65 m. amžiaus.

Į Lietuvą jis buvo atsiųstas partiniam darbui 1945 metais. Čia paskiriamas Vilniaus miesto komiteto pirmuoju partijos sekretorium, 1950 m. ministro pirm. pavaduotoju. Paskutiniuoju laiku jis buvo baldų ir medžio apdirbimo pramonės ministro pavaduotojas. Nekartą jis yra buvęs partijos Centro komiteto narys.

Čistiakovas buvo atkaklus komunistas ir apdovano-tas įvairiais ordinais.

Du lietuviai teismo tarėjai

Sovietų S-gos Aukščiausioji taryba išrinko Aukščiausiąjį teismą, kuriame, be pirmininko, yra du jo pavaduotojai, 16 teismo narių ir 45 teismo liaudies tarėjai. Jų tarpe yra du lietuviai: Veronika Brazaitytė ir Rim-gaudas - Kazimieras Stumb-tys.

Liaudies priešas — Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Lygiai taip pat Stalinas tvirtino, kad išlaisvintuose kraštuose jis nenori įvesti komunizmo, bet atstatyti stiprias nepriklausomas valstybes, su laisvais rinkimais, be fašistinių partijų, nors jau čia akylus stebėtojas galėjo suprasti pavojų, nes visos nekomunistinės partijos, Stalino galvoje, yra fašistinės. Jau nuo pat pirmųjų karo dienų Staliniui rūpė, už ką jis kariauja, ką jis už tai gaus po karo, koks grobis jo laukia, kokias valstybes jis galės praryti, ir jis aiškiai pasako, kad, mažiausia, turįs pasilaikyti tai, ką gavo iš Hitlerio malonės prieš karą...

Tuo klausimu jis susikirto su Lenkijos Sikorskio vyriausybe, nes anglai vertė Staliną susitarti su Lenkija dėl bendros kovos prieš Hitlerį. Laikinas susitarimas leido gen. Andersui suorganizuoti Rusijoje iš Lenkijos tremtinių ir buvusių karių savanorių armiją ir išgabenti ją į Vakarus per Persiją. Bet čia paaiškėjo didelis trūkumas karininkų, kurie, lenkų žiniomis, buvo karo pradžioje išgabenti Rusijon. Kai 1943 m. balandžio mėn. paaiškėjo Katyno paslaptis, tai Sikorskio vyriausybė santykius su Stalinu nutraukė.

Skaitant Chruščiovo atsiminimus, aiškiai matyti, kad Stalinui daugiau rūpėjo savo vardas ateities istorijoje, kaip atskirų karo vadų užtarnauti pasižymėjimai. Jis juos kilnoja, maišo kaip kortas, pats pasisavina jų paruoštus planus ir diktuoja kaip savo įsakymus, visą laiką visiškai pasitiki nieko neišmanančiu čekistu generolu Mechlisu. Tarpusavės karo vadų intrigos yra tiesiog vaikiškos, kaip marš. Semiono Budenio noras įtikinti gen. Ivaną Bagramianą, kad jis vertas sušaudyti, arba bailsau gen. Golikovo Stalingrade intrigos, kaip ir Chruščiovo stebėjimas besinabždančių tarpusavyje Malenkovo su marš. Vasilevskiu Stalingrade, norint atspėti, ką jie praneš apie jį Stalinui, arba paties Chruščiovo noras išsigelbėti nuo kar-tuvių už nepavykusią Kursko ofensyvą 1943 metais, apkal-tinant maršalą Timošenką. Aišku, tokie nesutarimai kaštavo daug belaisvių ir daug žuvusių, bet Rusija galėjo aukoti milijonus žmonių, įvedant net naują metodą minų laukams išvalyti — varant per juos politinius kalinius...

Po kiekvieno naujo kariško laimėjimo Stalinas reikalauja naujų susitarimų, o įvairios konferencijos — Maskvos, Teherano, Jaltos — rodo vis didėjančią Stalino apetitą. Tuo metu Stalino ambasadorius Maiskis aiškiai nusako bolševikų politiką: "Mes esame dabar labai sėkmingi ir, juo esame sėkmingesni, tuo mažiau paisome pasaulio nuomonės".

Churchillis buvo labai susirūpinęs pokarinės Europos ateitimi, nes tai lietė Anglijos saugumą ir ekonominius interesus, bet jam nepasisekė paveikti JAV vyriausybės, kad ji pakeistų laikyseną SSSR atžvilgiu. Jam beliko tartis su Stalinu grynai biznišku pagrindu. Kaip W. S. Churchillis rašo knygoje "Triumph and Tragedy", psl. 227, jis pasiūlė Stalinui pasidalinti įtakomis Rytų Europoje: Rumunijoje — Rusijai 90%, kitoms valstybėms 10%, Graikijoje — Anglijai 90%, Rusijai 10%, Jugoslavijoje — 50:50%. Vengrijoje 50:50%, Bulgarijoje — Rusijos įtakai 75%, kitoms 25% ir t.t. Aišku, Stalinui tai buvo nepriimtina, nes jis tikėjosi visur įsitvirtinti 100%.

Jeigu kas ir turėjo kokių nors abejonių dėl Stalino nuosirdumo bendradarbiaujant kovoje prieš bendrą priešą, tai Stalino žiaurus pasielgimas 1944 m. spalio 15 d. Varšuvos sukilimo metu aiškiai parodė jo tikrus kėslus. 63 dienas sukilėliai laukė Sovietų Sąjungos armijos pagalbos, bet ta armija, esanti kitoje upės pusėje, nepajudėjo. Jos artilerija tylėjo, lėktuvai nepasirodė, kol naciai išpiovė desperatiškus sukilėlius. Harrimanas ir gen. Deane prašė Staliną Maskvoje leisti amerikiečių lėktuvams iš bazės Ukrainoje numesti pagalbą Varšuvos sukilėliams, bet Stalinas atsakė "Niet" ir liepė amerikiečių lakūnams išsikraustyti iš bazės Ukrainoje.

Klastos keliu Stalinas suviliojo 16 Lenkijos pogrindžio vadų, kurie per ilgą okupaciją kovojo su vokiečiais, juos areštuoja, 1945m. gegužės 3 d. išgabena Maskvon ir teisia, nes jis nori apsaugoti nuo gerai organizuoto pogrindžio prie šave.

Iš vokiečių atimtose srityse vykdomas pagrindinis valymas ir staliniskas areštas. Ištosios tautos nežmoniškose sąlygose iškraustomos į Sibiro šiaurę: čečenai, ingušai, kalmukai, Krymo totoriai, Volgos ir kitų vietovių vokiečiai. Rusija yra, buvo ir bus pavergtų tautų kalėjimas, kur tik ieškoma progų naujai apsinkinti tų tautų padėtį, sunaikinti jų tautinę kultūrą, kalbą, papročius, išniekinti ir iškreipti jų istoriją. Toks pat, jeigu ne blogesnis, likimas laukė 6 mil. vokiečių Rytprūsioje, 3 mil. vokiečių Čekoslovakijoje, milijonų vokiečių Lenkijos užimtose Vokietijos srityse, taip pat Vengrijoje, Rumunijoje ir kitose šalyse, kur Stalinas diktavo savo valią.

(Bus daugiau)

PRIPAŽINO, BET
NEGALUTINAI

JAV LB švietimo taryba rengiasi išleisti naują fizinių ir politinių Lietuvos žemėlapių. Jai neaišku buvo, kokia dabar yra Rytprūsijų teisinė padėtis. V. Vokietijai ratifikavus sutartis su Sovietų Sąjunga ir Lenkija. Kreiptasi į Vokietijos ambasados

Washingtono švietimo-kultūros patarėją. Jis atsisakė Vokietijos vyriausybės ir gavo iš jos švietimo ir kultūros reikalų pirmojo sekretoriaus dr. Baumhofo atsakymą:

Nors Maskvos ir Varšuvos sutartimis Vokietija sutikusi respektuoti Oderio-Neisės liniją kaip Lenkijos vakarinę sieną, bet pagal Bundestago deklaraciją jos dar nelaikanti pilnai teisėta siena. Galutinės, teisėtos Vokietijos sienos galėsiančios būti nustatytos tik taikos sutartimi, ir, nors Vokietija sutikusi nerekalauti savo po Antrojo pasaulinio karo prarastų žemių grąžinimo, ji nelaikanti jas jau tapus Lenkijos ar Sovietų S-gos valstybių teritorijos dalimis.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

UŽSAKYKITE TUOJ!
GERIAUSIA DOVANA

LIETUVĄ!
SPECIALIOS RUBLIŲ
CERTIFIKATAI
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

Jums pirmoji pasakė ir jūsų giminės patvirtino. Už juos jūsų giminės gali pirkti, ką tik nori, mokėdami tik mažą dalį tikrosios kainos, nes specialus rublis vertas 4 paprastų rublių ar netgi daugiau. Tai yra tas pat, kaip turint 100 dol. krautuvių už tą sumą galima pirkti prekių \$ 200, \$300 ar net daugiau vertės. Rublių sertifikatai gali būti išmokėti paprastais rubliais labai geru kursu. Pilnai garantuota ir draudžiama. Tik Intertrade Express Corp. jums greičiausiai patarnauja. Sertifikatai pristatomi jūsų giminių namus maždaug per 3 savaites. Už specialųjį rublį yra imama \$2.35

Jokiu primokėjimu! Galite siųsti bet kokią sumą. Prašykite mūsų naujo iliustruoto katalogo

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU!
AUTOMOBILIAI

Tik trumpą laiką
Greitai pristatoma.

ZHIGULI VAZ 2101
Kaina — \$3,214
Jei jūs ZHIGULI VAZ užsisakote iki š. m. lapkričio 30 d., tai nuo šitos kainos atimkite \$50.
MOSKVICH 412 IZH
Kaina — \$3,155
MOSKVITCH 408 IE
Kaina — \$3,033
ZAPOROZHETS ZAS968
Kaina — \$2,026
Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių nuotraukomis.

RUTAI
DEVETI DRABUŽIAI

Prašykite specialaus biuletenio! Mes turime šito biznio 23 metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

ROMANAI

Pranas Naujokaitis, PA-SISEJAU ŽALIA RŪTĄ. 232 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, BREKŠ-MES NASTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR ŠEŠELIAI, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$5.

Birutė Kemėžaitė, SU-DIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpis, 227 psl., kaina \$5.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., 1 tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, LIEPS-NOS IR APMAUDO AŠO-ČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RuGSEJO ŠEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00 II tomas 160 ps., kaina \$2.00

Anatolijus Kairys, IŠTI-KIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Ant. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15. kietais viršeliais \$3.75,

Nemunas teka per Atlan-tą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

Juozas Svaistas: ZIOB-RIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida-ravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KAL-NU GIESME, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENI-SI MEDŽIAI, 117 psl. kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GY-VENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigran-tų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliados romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Aloyzas Baronas, PAVA-SARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vejas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baro-nas, kaina \$4.00.

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Koman, Maiki, koman. Pasakyk, kas čia pasidarė, kad žydai pradėjo kelti tokį lermą. Sako, teroristai juos gubija. Šaukiasi į Jungtines Tautas, lenda pas prezidentą Nixoną, reikalauja teroristus suvaldyti. Pasakyk, kas tie teroristai?

— Teroristais yra vadinami tie, kurie vykdo terorą. Paprastai, terorą vartoja despotiškos valdžios. Taip darydavo caro valdžia Rusijoje, persekiodama ir kankindama tuos, kas reikalavo laisvės. Bet teroras gali būti ir pateisinamas, jeigu jis vartojamas kaip apsigynimo priemonė. Pavyzdžiui, Rusijos revoliucionieriai sakydavo: "Teroras prieš terorą!" Todėl kada ir patį carą bomba nušluodavo—teroras prieš terorą!

— Aš, Maiki, to dar negirdėjau.

— Turėjai girdėt, tėve, bet pamiršai, arba nesupratai, kodėl kokiam gubernatoriui arba ir pačiam carui buvo numesta bomba. Tai buvo teroras prieš terorą, tėve.

— Orait, aš suprantu, kad Rusijos caras arba jo gubernatoriai galėjo būti užstarnavę bombų; ale aš nesuprantu, už ką terorizuoti žydus, kurie gyvena savo Palestinoje ir niekam nenusikalsta?

— Ne tik tėvas negali to suprasti, daug kas nesupranta.

— O tu suprantį?

— Aš, tėve, suprantu.

— Nu, tai išvirozyk, kad ir man būtų aišku.

— Aš suprantu, tėve, kad žydų sportininkai, kurie buvo nuvykę Vokietijon į sporto olimpiada ir tenai arabų buvo užpulti, buvo niekuo nekalti. Jie nukentėjo už kitų kaltę.

— O kas tie kiti?

— Tai buvo Anglija, tėve.

— Nesuprantu, Maiki, kuojai kalta.

— Ji kalta tuo, tėve, kad užsispyrė įkurdinti žydus Palestinoje, kurią arabai laiko savąja žeme. Ji turėjo pirma atsisukti arabų, ar jie sutiks Palestiną atiduoti žydams. Bet ji pasielgė akiplysčiai. Arabai, tėve, yra labai jautrus būdo žmonės, ir tokia grobuoniška Anglijos politika juos labai įžeidė. Negalėdami už tai atkeršyti pačiai Anglijai, jie keršija žydams — keršija ne tik Palestinoje, bet ir svetimoje valstybėje. Panašiai mūsų lietuviai jaudinasi dėl Lietuvos, kur šeiminkauja komunistinė valdžia. Mūsų kiais kelis kartus griebėsi net ginklo okupantams išvaryti, bet nepavyko. Pagieža tačiau neatsileidžia. Kaikas pagiežia griežia dantimis ne tik prieš komunistus rusus, bet ir prieš savo brolius, kurie atvyksta iš Lietuvos čia mums padainuoti. Yra ir laikraščių, kurie rašo: Neikim jų dainų klausyti, nes tos dainos tai nuodai. Taip kaikas mūsų sveikina okupuotos Lietuvos svečius. Arabų yra dar smarkesnių. Jie svečius iš okupuotos Palestinos šaudo. Rimtas patriotizmas yra kilni žmogaus ypatybė. Tačiau bloga, labai bloga, kada patriotizmas aptemdo šaltą žmogaus protą ir uždega aistras. Taip yra ir su tais Palestinos teroristais, tėve.

— Bet tokius išsišokėlius mūsų Amerika visada suvaldo; ar arabams ji nieko nesako?

— Praeitais metais prezidentas Nixonas buvo pasiūlęs arabams ir žydams taikos planą. Egiptas jį atmetė, o Jordanija sutiko taikytis. Sirija Nixono sumanymą taip pat atmetė, bet Izraelis pasisakė sutinkas. Tuo tarpu Jordanijos sostinėje Ammane susirinko 25,000 partizanų ir jų vadas paskelbė: Amerikos siūlymą mes at-

metam. Mes kariaujam ne už karo paliaubas trims mėnesiams, bet už visišką Palestiną išlaisvinimą. Čia reikia pasakyti, kad arabai Palestiną vadina tik Palestinos vardu, bet ne Izraeliumi.

— O iš ko jie nori ją išlaisvinti?

— Jie nori išvaryti iš jos žydus, tėve. Bet ne visi arabai to reikalauja. Kaikurios jų valstybės norėtų taikytis. Rugpiūčio 7 d. Jordanija, Sirija, Libanas ir Egiptas oficialiai paskelbė karo paliaubas, kaip Amerika rekomendavo. Rytą dieną žydai pradėjo bombarduoti partizanų pozicijas Libane.

— O kur žydai gavo lėktuvų?

— Mūsų Amerika, tėve, aprūpina juos ne tik lėktuvais, bet ir kitais karo pribūklais, todėl jis ir smarkauja. Rugpiūčio 12 d. jie paskelbė, kad jų šnipai sužinoję, jog ir Jordanija remianti partizanus, tuojau pradėjo bombarduoti ir Jordanijos armijos pozicijas.

— Džiusta minut, Maik. Tu sakai, kad mūsų Amerika duoda žydams ginklų. Kažin, ar tas teisybė, Maiki? Man nesinori tikėt.

— Aš, tėve, ne iš savo piršto tokias žinias imu. Apie tai rašo 1971 m. "New York Times Encyclopedic Almanac". Jo 24-tame puslapy pasakyta taip: "Nixon valdžia pirmą kartą viešai prisipažino, kad per karo paliaubas Amerika siuntė žydams ginklų." Ar tėvas vis dar netiki?

— Nu, tiek to, Maiki; sakyk, ką daugiau žinai.

— Galiu dar pasakyti, kad rugsėjo 3 d. Amerika dar sykį pakvietė arabus ir žydus pradėti taikos derybas. Bet žydai atsakė neisą į jokiais derybas, kol iš Egipto nebūsių pašalinti visi rusų suvežti ginklai. Bet jie nepasileidė pašalinti jiems suvežtus Amerikos ginklus. Žydai gudrūs, tėve. Anglai, kurie gerai pažįsta pasaulį ir visokias tautas, sako, jog žydų tik armėnas apgaus.

— Nu, tai pasakyk, kada gali pasibaigti dabartinės jų piovynės su arabais?

— Man rodos, tėve, kad jie patys negalės susitaikyti. Juos turės sutaikyti kiti.

— O kurie iš jų senesni: arabai ar žydai?

— Žydų valstybė atsirado seniau, tėve. Apie 1000 metų dar prieš Kristų Jeruzalės mieste susidarė hebrajų karalystė su Dovydu karalium. Paskui juos valdė savo išmintimi išgarsėjęs karalius Salomonas. Jam mirus, hebrajai pradėjo tarp savęs peštis. Ir jų tauta skilo į dvi dalis. Viena jų priėmė Judėjos vardą, o kita pasiliko Izraeliumi. Asirai su babilonais sunaikino abidvi. Vėliau Palestiną užkariavo graikai, o po jų — romėnai. Septintame šimtmety jie atiteko arabams. Per pirmąjį pasaulinį karą Palestiną paėmė savo kontrolėn anglai. Galų gale 1947 metais Jungtinės Tautos padalijo ją į dvi dalis: Palestinos arabų valstybę ir Izraelį. Taip atgimė senoji žydų tėvynė. Bet laimės ir ramybės niekas ant nei žydai, nei arabai.

— Kaip atrodo, Maiki, tai nuo to laiko neturi ramybės svieto neturi. Žydai nelaimingi atkūrę savo tėvynę, o lietuviai nelaimingi, kad savosios neteko. Ir žinok tu, žmogau, kas reikėtų daryti: ar rožančių sukalbėti, ar pasigirti?

KITIEMS PATARĖ, BET AR PATS VYKDYS?

Popiežius Paulius VI prieš kurį laiką patarė eiti poilsio 75 metų sulaukusiems vyskupams. Praeitą savaitę ir popiežiui sukako 75 metai amžiaus, bet nėra ženklų, kad jis rengtųsi pasitraukti.

Popiežių istorijoje nedaug tėra tokių, kurie pasitraukę, o ir pasitraukusieji buvo priversti tai padaryti.

Tik vienas popiežius yra pasitraukęs savo noru. Tai benediktinių ordino įsteigėjas Benediktas V, vėliau paskelbtas šventuoju.

Jis buvo jau 80 m. amžiaus, kai prikalbino būti popiežium. Tai įvyko 1294 metais. Po pusės metų jis pasitraukė, nepakęsdamas politinių intrigų, supusių popiežiaus sostą.

Jo įpėdinis Bonifacas VIII bijodamas, kad laisvas Benediktas gali paskatinti bažnyčios skilimą, jį iki mirties laikė nelaisvėje. Jis mirė 1296 metais. o 1813 metais buvo paskelbtas šventuoju.

PATARIAMA ĮSIGYTI
K. Bareno
Atsitiktiniai susitikimai,
216 psl., kaina minkšais viršeliais \$2.50.

Sustiprinus kovą, abrago narkotikai

Paskutinėm dienom pagrango heroinas, kokainas ir kiti narkotikai. Sakoma, kad tai įvyko dėl sustiprintos tarptautinės kovos prieš narkotikus.

Sen. Spong iš Virginijos ragina kongresą heroino platinėjams įvesti mirties bausmę.

VOKIETIJOS RINKIMAI BUS LAPKRIČIO 19 D.

Po 1969 m. rinkimų Vakarų Vokietijos sudarytoji socialdemokratų ir laisvųjų demokratų vyriausybė parlamente teturėjo 3 balsų daugumą, bet, keliems atstovams perėjus į opoziciją, nuostojo ir tos daugumos. O be jos vyriausybė negali normaliai veikti.

Kanceleris Willis Brandtas apsisprendė greičiau skelbti naujus rinkimus.

Rugsėjo 23 d. vyriausybė buvo pareikštas nepasitikėjimas 248 balsais prieš 238 ir tuo būdu buvo pagrindas skelbti naujus parlamento rinkimus. Prezidentas juos paskelbė lapkričio 19 d.

Kanceleris W. Brandtas yra tikras, kad socialdemokratams gaus daugumą atstovų.

Paaikškinimas visuomenei apie

PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgalota VNESPOSYLTORGgo priimti ir siųsti DOVANŲ užsakymus gimimėms Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri siūnia DOVANŲ užsakymus į VNESPOSYLTORGgą be jokių tarpininkų, bankų etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMENYBES RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAMS ir pristato šituos užsakymus tiesioginiai per VNESPOSYLTORGgą, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESPOSYLTORGgo krautuvėse ir prekių sandėliuose daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje VNESPOSYLTORGgo autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri gauna VNESPOSYLTORGgo paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

Siuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Tai yra šie modeliai:

ZHIGULI - VAZ 2101 — \$3214.00, MOSKVICH 412 IZH — \$3155.00, MOSKVICH 408 IE — \$3033.00, ZAPOROZHETS -ZAZ 968 — \$2026.00, —jeigu jau nebus buvę anksčiau parduoti.

Kas pirmas ateina—tam pirmam patarnaujama!

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

PACAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
488 Madison Ave., Floor 21st,
arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.
240 FIFTH AVENUE (tarp 28 ir 27 g-vės)
NEW YORK, N.Y. 10001
Tel. (212) — 685-4537

Būkite tikri, kad paduodate savo užsakymus tikrai autorizuotai firmai.

PASKUBĖKITE MUMS DUOTI SAVO DOVANŲ UŽSAKYMUS KALĖDOMS — DABAR!

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Jaunystės atsiminimai

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vladas Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešių karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienoiant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija

Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draug, džiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tarymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO

prenumerata-gera

dovana

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS PAUKŠTELIS

AŽUOLAS

(Iš atsiminimų)

(Tėsinys)

Vaikščioja toks žilas, barzdotos, rankas už nugaros susidėjęs. Dabar jis man atrodo dar tvirtesnis negu pirmą kartą. Pečiai, krūtinė... Ir galva didesnė; barzda šiurkšti, pasiūsaususi.

— Jaunimui dėmesio daugiausia turi būti skiriama. Vyresnįjį kartą neįmanoma, tautos gyvenimą tvarkyti paims jaunoji karta. Kaip ji bus tai veiklai parengta, tokia bus ir tautos ateitis. — karto kaip kirviu.

— Lietuviai, nors ilgus amžius nelaisvėję gyvenę, baudžiavas ėję, bet dvasia išlikę sveiki ir stiprūs. Ponų jungas neįveikęs jų sugniuždyti. O apšvietus juos, sudarius tokias gyvenimo sąlygas, kokios žmogui reikalingos, jie bematant parodysią, ką gali...

— Dabar, atsikratę nelaisvės, — prisimenu, kalbėję, — turime greičiau išbristi ir iš tamsybių nelaisvės. Turime išvaikyti iš gyvenimo visus prietarus, kurie kaip dėmai graužė mus per amžius ir tebegraužia!

Tuos žodžius jis vėl pabrėžė, kaip kirviu nukirto ir net paraudo. Tik vaikščiodamas ir vėl tuoj ramiai kalbėjo.

— Literatūra, kaip ir kiti menai, esanti kūrybinės žmogaus dvasios balsas. Jaunuose metuose reikia itin atsидėjus klausytis, nes klausantis esą daug ką gera, gražaus ir naudingo gali pamylėti. Bet visada reikia atsiminti, kad be tikros literatūros leidžiama daug šlamšto, kuris žadinąs nesveikus instinktus, darkąs moralię. Reikia skaityti tik geras knygas arba pačias geriausias, norint išmokyti giliau žvelgti į gyvenimą. Rymiečiai sakydavę: "Non scholae, sed vitae discimus. (Ne mokyklai, bet gyvenimui mokomės)." —

Iš šiaudinės pastogės išėjęs mūsų jaunimas turįs gerai tą žinoti. Mūsų tėvų gyvenimas nebuvo rožėmis klotas. Norint, kad gyvenimas būtų lengvesnis, padoresnis, reikią nuo pat jaunystės prie jo rengtis. Reikią mokytis, daug dirbti, visada žinoti, kad kepti karveliai niekam patys į burną neskrenda...

Kitą dieną į pamokas atėjo labai gerai nusiteikęs, tiesiog linksmas.

Kai mokytojas linksmas, tada ir mokiniai iškart pralinksmėja, mergaitės šypsosi.

— Kalbėdamas apie literatūrą, kokios griežtos programos aš nesilaikysiu, — pradėjo gyvai (klasėje į žurnalą pamokos jis niekad neatžymėdavo — matyt, tai padarydavo mokytojų kambaryje). Tinkamos programos dar ir neturime...

— Aš laikysiuos savo metodo — imsiu literatūrą ir jos kūrėjus, kurie, mano nuomone, ką nors naujo, pažangaus, naudingo davė Lietuvos gyvenimui. Lygiai paliesiu reikšmingesnius kalbamos epochos reiškinius, jos dvasią. O po nereikšmingas smulkmenas kapstytis nėra prasmės...

— Gal mums tai jau esą žinoma, kad lietuvių rašlia va prasidėjusi Martynui Mažvydui išleidus "Catechismus: prasti sžadei". Esą intin įsidėmėtina, kad tą svarbų žingsnį padarė ne katalikų kunigas, o protestantų pastorius. Nors nuo katalikybės įvedimo Lietuvoje buvo praėję daugiau kaip pusantro šimto metų, bet per tą laiką neatsiradė nė vieno kunigo, kuris būtų pabandęs katalikiškas tiesas Lietuvoje skelbti lietuviškai. Viena, kad kunigai būvę lenkai, kurių apsikrikštijęs Jogaila su Jadvyga buvo prisikvietęs. O antra — to meto kunigams mažai tai rūpėję. Jiems rūpėję didesnės beneficijos, dvarus iš karaliaus iškaulyti, aukštus titulus pirkti ir lenkystę Lietuvoje skleisti... Tais laikais ne tik kunigai, vyskupai, bet ir popiežiai didelius pinigus klodavę tiems, kurie juos į tą aukštą sostą pasodindavę. Paskui iš žmonių keleriopai atsiplėsdavę indulgencijas — nuodėmių atleidimą tikintiesiems parduodami. Todėl zokoningas Martynas Liuteris ir pasipriešinęs toms sukytėms, paskelbdamas savo devyniasdešimt tezių, tuo nusišukdamas nuo popiežiaus ir patraukdamas prie savęs gerą pusę katalikiškos Europos. Liuterio mokslas arba protestantizmas buvęs pažangesnis už pašlijusią katalikybę. Todėl esą gaila, kad karalius Zigmantas Augustas leido vyskupui Protasevičiui kvieisti į Lietuvą jėzuitus ir ne tik žodžių, bet ir kumščiu kovoti su protestan-

Robertas Keturakis

SPALIS

Laukų platybėj rudeniu pakvipo —
Išartu pūdymu ir rugio daigeliu,
Puria tešla ragaišio, kylančia ir lipančia
Iš ažuolinių kubilų gilių.

O vėjas įžūlus lapus nuskins,
O vėjas lapų čiūžesiu primins,
Kad rengias klevas variniu švarku,
Kad kloja dovanas naktis trumputei dienai —
Sušalusias rases — stambius karoliukus.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivis skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
1860 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Šių metų balandžio mėnesį mūsų berniukas, 16 metų, susipešė su kitais vaikais. Jis nebuvo kaltas: trys jį užpuolė, nes pavydi, kad gerai mokosi. Mūsų vaikas nieko nemušė. Jis tik gynėsi, kiek įmanydamas. Mūsų vaikui buvo išmuštas dantis, sulaužyta nosis.

Policija nuvežė visus į nuovadą, o paskui, mums pasiskundus, padavė tuos chuliganus į teismą. Buvo teismas birželio mėnesį. Du buvo nuteisti, mūsų vaikas visai nebuvo teisias, jam tik reikėjo liudyti.

Tie chuliganai, nors ir buvo nuteisti, bet į kalėjimą nebuvo pasodinti. Jie buvo paleisti "ant probation".

Mums buvo labai skaudu, kad mūsų vaikas taip sunkiai nukentėjo, o tie nebuvo nei į kalėjimą pasodinti. Bet ką tu padarysi.

Prieš porą savaitių pas

mus viešėjo giminės iš Michigano valstijos. Jų žentas yra advokatas, nors ir ne lietuvis. Kai mes jiems pasakojome savo skriaudą, jie mums pasakė, kad mes galėjome gerai pinigų gauti iš tų chuliganų tėvų. Vienas iš tėvų turi gerą prekybą, o kitas — gerą valdišką tarnybą. Būtų gerai bent kiek gauti, nes vaikas tikrai buvo nuskriaustas.

Bet sakome, gal dabar jau pervėlu, juk teismas jau pasibaigė.

Ar galima dabar teismą iš naujo pradėti?

Tėvai

N.Y.

Atsakymas

Tokių atvejų, kaip Tamsos aprašė, ieškinyje yra atskira byla. Kriminalinis reikalas su civiline byla nėra susijęs, nors faktas, kad "kaltininkai" buvo pripažinti kaltais, gali padėti ieškovi civilinę bylą laimėti.

ais. Jei būtų neleidęs, Lietuvą dabar matytume gerokai pažangesnę. O be to ir lenkų kalba per bažnyčią ir dvarus nebūtų taip išsigalėjusi. Kaip Mažvydas, taip ir kiti protestantų pastoriai lietuviai savo tikėjimą skleidę lietuviškai. Pavyzdžiui, protestantų lizde Kėdainiuose, kurį didžponiai Radvilos buvo susukę, taip pat spausdinta liaudžiai skirtos lietuviškos knygos. Galop daugiau nei pusė šimto metų praėjus, ne tik į liaudį, bet ir į bajorus prabilęs katalikų kunigas Mikalojus Daukša. Tai buvęs žmogus aukštos doros ir didelių siekių. Na, ir drąsumo jam netrūkę.

— Argi girdėta, — atsimenu, karštai akcentavo šliūpas, — kad anuo metu drįstų kas lenkų rango prisigėrusiems, jų kalbą pasisavinusiems didžponiams ir bajorams taip atsakiai žerti teisybę į akis: "Kur yra pasaulyje tauta taip apsileidusi ir sumenkusi, kuri drįstų išsižadėti savo žemės, papročių ir kalbos?.. Mūsų lietuvių tauta, besimokydama lenkų kalbos, apleido ir paniekino savo gimtąją kalbą..."

"Ne žemės derlumu, ne parėdų įvairumu, ne pilių, virtovių stiprumu gyvuoja tauta, bet užlaikymu ir vartojimu savos kalbos, kuri didina ir užlaiko santaiką ir broišką meilę. Gimtoji kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiško tautos ir valstybės sargas. Sunaikinęs kalbą, sunaikinsi santaiką ir visokią dorą. Sunaikinsi gimtąją kalbą, užgesinsi saulę ant dangaus, sunaikinsi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę..."

(Bus daugiau)

10-toji ir paskutinė 1972 metų EKSKURSIJA Į LIETUVĄ!

1972 metais WALTER RASK-RASCIAUSKAS nuvežė net 9 ekskursijas į Lietuvą. Visos buvo pilnos. Kalėdų ir Naujųjų Metų laikui ruošiamas dar viena kelionė. Norintieji praleisti metų šventes su artimaisiais Lietuvoje, skubėkite registruotis — yra tik kelios laisvos vietos. Patogi data studentams, mokytojams, profesoriams. IŠVYKSTA — GRUODŽIO MĖN. 21 DIENA, GRĮŽTA — SAUSIO MĖN. 4 DIENA (14 dienų). 11 DIENŲ PRALEIDŽIA LIETUVOJE.

KAINA: NUO NEW YORKO — \$660.00
NUO CHICAGOS — \$760.00

Taip pat paruošiamas kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Dabar pats laikas pradėti rūpintis iškvičimu 1973 metų vasarai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Kriminalinėje byloje dalyvauja tik pati valdžia ir kaltininkas. Civilinė byla yra iškeliama nukentėjusiojo prieš "kaltininką" tuo tikslu, kad nukentėjusiam būtų atlyginta už piniginius ir kitokius nuostolius.

Tamstos dar turite užtenkamai laiko civilinei bylai iškelti. Tačiau vienu klausimu Tamstos buvute neteisingai painformuoti. "Kaltininku tėvai nėra atsakingi už savo vaikų "darbus" — teisiniai vadinamus "torts". Tik tie, kurie sumušė vaiką, yra ir kriminaliniai ir civiliniai atsakingi už savo veiksmus. Tėvai už tuos veiksmus neatsako.

Tėvai pardevė

Tėvai pardavė

vaiką

Taip buvo ne kur nors Afrikoje, bet Alabamos valstijoje. Jauni 23 metų tėvai, pavarde Fire, išmainė savo vaiką į seną automobilį.

Motina suimta, o tėvas dar ieškomas.

DĖL KEPURĖS GAVO 2 MĖNESIUS KALĖTI

Turkas Oruc nubaustas du mėnesius kalėti už neleistinos kepurės dėvėjimą.

Mat, Turkijoje yra net specialus kepurės įstatymas, kuris draudžia kaikiurių rūšių kepurų dėvėjimą.

Minėtas turkas tvirtino, kad jo kepurė buvusi paprasta, o policija tvirtino, kad ji primenanti musulmonų galvos apdangalą, kuris yra draudžiamas. Ta kepurė buvo pasiūta į sostinę aukšties pareigūnams patikrinti. Jie patvirtino policijos nuomonę, ir Oruc buvo nubaustas.

1923 m. Turkijoje buvo panaikinta monarchija. Pirmuoju prezidentu buvo išrinktas Kemal Atatürk. Jis prezidentavo iki mirties 1938 metais.

Ataturkas įvykdė giliai visą tautą palietusias reformas, išlaisvino ją iš ilgai slėgusių atgyvenų, sueuropino kraštą. Jis panaikino daugpatystę, įvedė lotynų alfabeta, atskyrė bažnyčią nuo valstybės, įvedė 7 dienų savaitę, dešimtainę matų ir svorių sistemą, uždraudė ir daug atsilikimo papročių.

Tarp kitko, buvo uždraustata dėvėti ir senoviškas kepurės — fesas, turbanus, musulmonų įprastus galvos

apdangalus. Tokie apdangalai tampriai glaudėsi prie galvos, neturėjo matiko, ar brylių, todėl musulmonai netrukė meldžiantis paliesiti kaktą grindis. (Musulmonai kaip ir žydai savo šventyklose kepurų nenusiima).

Apsukrieji turkai melsdamiesi kepurės matiką atsukdavo į užpakalį, ir tada galėjo kaktą paliesti grindis.

Ar skaitytos?

LIETUVIŲ LITERATūra SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją. K. Keblys apie romaną. R. Šilbajoris apie novelę. S. Santvaras apie dramaturgiją. V. Kulbokas apie kritiką. J. Girmius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą apimamą ir šio kūrybos laikotarpio problemas. Č. Gricevišaraša. Kaina \$10.

Melagingas Mikasės laiškas, parašė Jurgis Jasinskis. 69 psl., kaina \$1.50.

Brėkšmės našta, romanas parašė Jurgis Gliuda, 384 psl., kaina \$6.00.

Vaišvilkas, romanas, parašė Juozas Kralikauskas 234 psl., kaina \$4.50.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Janušio atsiminimai laikų Europoje, 127 nimai iš Antrojo pasaulinio psl., kaina \$2.00.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10 minkštais — \$8.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Didieji dabarties klausimai, parašė Antanas Maceina, 325 psl., kaina \$6.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksaveras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Versmės ir verpetai, akmirkų - straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina \$3.00.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Kostas Raskauskas, 178 psl., kaina \$2.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais \$5.00, minkštais — \$4.50.

Milfordo gatvės elegijos, didelį susidomėjimą sukėlus poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga. 130 psl., kaina \$4.00.

Dialogas su kraštu, Akimirkinių kronikos, antrą knygą, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Kvartelas, 4 dramos, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai. 216 psl., kaina \$3.

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiulaičio apysaka, 104 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.00.

Ką tik gavome

Mykolo Krupavičiaus atsiminimai, 364 psl., kaina — \$10.00.

Amžinas lietuvis, romanas, parašė Vytautas Alantas, 412 psl., kaina minkštais viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

Milžinų rungtynės, Mykolo Vaitkaus atsiminimų VIII tomas. 203 psl., kaina — minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Gana to jungo, Kipro Bieľinio atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., įrišta, kaina \$4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydenas, 219 psl., kaina \$5.00.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgorio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct. Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$5.60, bet visos kartu paroduodamos už \$2.

Vietinės žinios

Jaunimo ženkle

Sie metai skirti mūsų jaunimui. Ne tik įvykusių Jaunimo kongresu, bet taip pat visomis kitomis priemonėmis kreipiamas lygiai jaunimo, kaip ir senimo dėmesys į įvairias mūsų jaunimo problemas. Tai visų metų uždavinys, kurio tinkamas sprendimas pareis nuo to, kiek visa visuomenė parodys nuosirdaus susirūpinimo jaunimui.

Todėl rengiamas spalio 8 dieną So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salės trečiame aukšte lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo vakaras vyks taip pat jaunimo ženkle. Jame meninę programą atliks jaunimo atstovai **sol. Birutė Dabšienė (sopranas) ir sol. Rimtautas Dabšys (bosas)**, šokiams gros Worcesterio lietuvių jaunimo orkestras, žymią dalį įvairių darbų parengime atliks taip pat jaunimas. Taigi, visas vakaras bus lyg mūsų jaunimo lietuviškumo ir talentų demonstracija.

Vakaras vyks tokia tvarka:

- Nuo 2 val. iki 4 val. po pietų — susipažinimas ir laisvi pasėkėsiai, veikiant lietuviškų valgių bufetui ir įvairių gėrimų barui, kurio patarnautojai bus jaunimo atstovai.
- Punktualiai 4 val. — meninė programa, atliekama minėtų solistų, akomponuojant komp. Julijui Gaidešui.
- Nuo 6 val. vakaro ligi vėlyvos nakties — šokiai, grojant Worcesterio lietuvių jaunimo orkestrui, populiariai žinomam RM Trio vardu.
- Lygiai 9 val. vakaro — vajas pagal specialias aukų pakvitavimo korteles dovanų paskirstymas traukimo keliu.

Lietuvių Bendruomenės iniciatyva šaukiamuose kasmet lietuvių spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimuose prieš keletą metų buvo rikiuoti kiekvienais metais rudenį skelbti LIETUVIŲ RADIO DIENA, kurios tikslas — išryškinti lietuvių radijo tarnybos atliekamą uždavinį ir įtraukti visuomenę į jos išlaikymą. Rengiamas vakaras yra pirmas tos rūšies renginys, organizuojamas nedarbo dienos išvakarėse, kad visi galėtų dalyvauti.

Įsijungdamas į šį vakarą jaunimui ir paremsi lietuvių radijo tarnybą.

Koresp.

Svarbu krepšininkams

Bostono lietuvių krepšininkams (tik vyrams ir jaunims) treniruočių reikalavimas yra išrūpintos žiemos sezonui patalpos — salės:

- Boston Technical High School, Warren St., Roxbury — antradienio ir penktadienio vakarais nuo 7:30 iki 9:30 val. vak.
- Boston Trade High School, Huntington Ave. — šeštadieniais nuo 12.00 iki 3:00 val. popiet.

Visi suinteresuoti prašomi kreiptis į L. Gineitį, telefonas: 436-4629.

Kalbėjo dr. K. Jurgėla, dainavo Hartfordo choras

LB Bostono apylinkės valdyba rugsėjo 24 d. surengė Tautos šventės minėjimą, kuriam vadovavo pirm. Antanas Matjoška.

Kalbėti buvo pakviestas iš Washingtono istorikas dr. Kostas Jurgėla, kuris savo kalboje ryškino Vytauto Didžiojo asmenį ir teigė, kad mes turėtume jį vadinti karaliumi, nes jam tas titulas buvo pripažintas, o kad priešai sutrukdė jo vainikavimą, tas nereiškia, kad panaikintas karaliaus titulo pripažinimo faktas.

Meninę programos dalį atliko Hartfordo mišrus choras, kuriam vadovauja Jurgis Petkaitis. Choras tik 19 asmenų, dauguma jau gerokai pagyvenę, bet dainuoja darniai, miela klausytis. Ypač malonu, kad beveik nė viena jų daina dar nebuvusi čia girdėta. Kaikurios jų sukurtos dabar Lietuvoje gyvenančių muzikų. Verta pažymėti, kad choro solistas, dainuojant K. Kavecko "Susitikti tave norėčiau", buvo vet. dr. Izidorius Alis. Gražiai pranešinėjo Zita Dapkevičienė.

Choro dirigentui buvo įteikta dr. K. Jurgėlos knyga "Lietuvos sukilimas 1862-1864 metais".

Su šia knyga minėjimo pradžioje susirinkusius gražiai supažindino istorikė Skirma Makaitytė-Kondratienė.

Laisvės Varpo vajas

Šiuo metu vykdomas lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo dvigubas vajas, kurio metu visa visuomenė raginama: 1) mokėti klausytojų įnašus (\$10.00 kalendoriniams metams), 2) aukoti ar prisidėti prie aukų rinkimo pagal specialius aukų lapelius, kurių išsiųsta apie 1,000 asmenų (juos galima gauti taip pat pas programos atstovus: So. Bostone pas A. Andriulionį ir J. Bakšį, o Worcesterio pas Vl. Gedmintą ir Alf. Kauševičių).

Klausytojo įnašus iki šiol moka daugiausia tie, kurie kasmet juos mokėjo. Naujų klausytojų įnašų dar nedaug tegauta. O pilnam programos išlaikymui šiemet jų reikėtų bent 500. Iki to skaičiaus dar labai toli, tad vajas bus vykdomas iki Naujų Metų.

Į aukų vaju po \$1.00 daugiausia atsiliepia taip pat nuolatiniai programos rėmėjai, kurie sudaro programos išlaikymo pagrindą. Tai toji lietuvių visuomenės dalis, kuri susirūpinusi gyvyšios lietuviybės išlaikymu. Radijo tarnybą ji laiko viena iš efektyvių priemonių tam tikslui.

Aukotojams po \$1.00 skiriamos trys dovanos, kurios bus paskirstytos traukimo keliu spalio 8 d. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Tos dovanos — tai \$50.00 grynais pinigais, St. Norkūno iš Lowellio paaukotas geras šveicariškas laikrodys ir J. Bakšio paaukotas radijo priimtuvas su laikrodžiu.

Kas surinks programos reikalams pagal minėtus specialius \$1.00 aukos lapelius \$50.00 ar daugiau, tas bus atžymėtas programos vakare spalio 8 d.

Įėjimas į lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo vakarą spalio 8 d. yra ne pagal tuos \$1.00 aukos pakvitavimus, bet pagal atskirą auką, kurios bus prašoma prie įėjimo. Tai reikalinga padengti to vakaro išlaidoms, kaip salės nuoma, programos atlikėjų kelionė ir honoraras, orkestras šokiams ir kt.

Koresp.

Daktarai Jasičiai apleidžia ligoninę

Dr. Domas Jasaitis ir jo sūnus dr. Sasys Jasaitis šią savaitę apleidžia Carney ligoninę, kurioje jiems teko ilgesnį laiką pagulėti abiem ligos pakirstiems.

Linkime kuo greičiau visiškai pasveikti.

Jie vyksta į inžinierių suvažiavimą

Spalio 7-9 dienomis Washingtono bus Vienuoliktasis Amerikos ir Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas. Iš Bostono į jį vyksta inžinieriai Antanaitis, J. Čereška, V. Eikinas, K. Daugėla, B. Galinis, dr. J. Gimbutas, V. Izbičkas, J. Mikalauskas, E. Monomaitis, Č. Mickūnas, J. Rasy, D. Šatas, Br. Veitas, R. Veitas. Dauguma jų vyksta su žmonomis.

D. Šatas vadovaus temos "PLIAS organizacijos esmė, kryptis ir vaidmuo lietuvių profesionalo gyvenime" svarstyboms, kuriose dalyvaus ir dr. J. Gimbutas.

Piketavo "Beriozką"

Spalio 1 d. Symphony Hall salėje buvo Sovietų Sąjungos šokių ir dainų sambūrio "Beriozka" du spektakliai. Juos piketavo lietuvių ir ukrainiečiai, nešdami plakatus su atitinkamais užrašais ir dalino informacinius lapelius.

South Boston Savings Bank plečiasi

Praeitą savaitę šis bankas atidarė skyrių Dorchesterio (740 Gallivan Blvd.) gražioje ir patogioje patalpoje. Kol atidarymo šventė baigsis, atidarantieji naują bent \$100 saskaitą ar tokia suma papildantieji savo seną saskaitą gauna elektra šildomą antklodę ir gali dalyvauti vertingų dovanų laimėjime.

So. Boston Savings banko direktorius yra geras lietuvių bičiulis Alfred W. Archibald.

KALENDORIUS PARĖNGIMŲ

Lapkričio 5 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II aukšto salėje Sandaros agentūra, 261 Athens St., South Boston, Mass., siunčia visų rūšių siuntinius: žmonių pačių atsiėmus ir vietoje sudarytus; taip pat galima pasiųsti savo artimiesiems automobilius, šaldytuvus, televiziją ir kt.

Ištaiga atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Ištaigos vedėja —

P. Jozaitienė

IEŠKOMI

Ramus, taikus, pagyvenęs našlys ieško ramios vietos prie našlės ar šiaip pagyvenusios moters, kur galėtų praleisti rušenėjantįs dienas.

Siūlymus siųsti Keleivio adresu, pažymint ant voko "Našliui".

(3/39)

ONE WEEK SPECIAL TOURS
TO
HELSINKI and LENINGRAD

"THE HERMITAGE"

Tour price including air fare \$478.00

3 days in Helsinki
4 days in Leningrad by train from Helsinki

Departure dates:
November 10, 24
December 8
January 5, 12, 19
February 2, 16
March 2, 23

Independent and group tours to Lithuania and other Baltic States

For information contact:
FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.
Tel. (617) 482-4952.

FINNAIR
pride of scandinavia

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street
Wollaston, Mass. 02170
Tel. 472-2086

Gulf
oil heat

Apšildymų įrengimai ir aptarnavimas
Virintuvai - Aliejaus degikliai - Vandens šildytuvai
Automatinis aliejaus pristatymas
Ištisinis apšildymas pagal grindis — mūsų specialybė
25 metus aptarnauja
Dorchesterį, South Bostoną, Pietų pajūrį

Moteryų klubo našlių balius.

Lapkričio 19 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, kurį rengia ramovėnai.

BROCKTON, MASS.

Pobūvis Balfo naudai

Brocktono Balfo 72 skyrius rengia rudens pobūvį spalio 14 d., šeštadienį, 6:30 val. vakare Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass.

Pobūvyje bus skanių valgių vakarienė su išgerimais, bus ir vertingų laimikių traukimas. Šokiams gros gera kapela.

Įėjimo auka 4 doleriai.

Maloniai kviečiame visus narius su giminėmis, draugais ir kaimynais, o taip pat mieliai laukiami ir gretimų kolonijų lietuviai.

M. K.

PUIKI PROGA

PACKAGE EXPRESS, Inc.

agentūra, 261 Athens St., South Boston, Mass., siunčia visų rūšių siuntinius: žmonių pačių atsiėmus ir vietoje sudarytus; taip pat galima pasiųsti savo artimiesiems automobilius, šaldytuvus, televiziją ir kt.

Ištaiga atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Ištaigos vedėja —

P. Jozaitienė

IEŠKO

Paieškomi Juozas ir Robertas Dilai, iki 1936 metų gyvenę Bostone.

Jų tėvas Stasys, Jurgio sūnus, Dilius yra kilęs iš širvintų valsčiaus, Balforų kaimo, išvykęs iš Lietuvos 1910 metais.

Jie patys arba kas apie juos ką nors žinotų, malonėkite pranešti Mary Kučauskas (Kučauskienei), —251 Buckingham Rd., Rocky River, Ohio 44116, arba Keleiviui.

Už bet kokias suteiktas apie juos žinias iš anksto nuosirdžiai dėkojame.

RADIOJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1360 kilociklu ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krantuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Žiemos ekskursija į Lietuvą

Kaina tik 619.00 dol.,

Išvyksta iš Bostono ir New Yorko
1972 m. gruodžio 21 dieną

KĄ VEIKSITE LIETUVOJE ŽIEMĄ?

Praleisite Kalėdų šventes ir sutiksime Naujuosius 1973 Metus. Tuo laiku Lietuvoje veikia pilno sąstato opera, baletas, dramų teatras, vyksta koncertai..

Kas mėgsta gumtą — galima slidėmis ar rogutėmis pakeičiant po miškus, ir dar daug laiko lieka su savaisiais pabuvoti.

GRUPEJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. dienos.

Savininkė: Aldona Adomoniene

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laišku skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų šalies laukianti, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų. Visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda geras Taupomąją Apdrūdą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentale apdraudęs mokeskis \$2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Solistai Birutė (sopranas) ir Rimtautas (bosas) Dabšiai spalio 7 d. dainuos Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų s-gos suvažiavime Washington, o spalio 8 d. (ateinantį sekmadienį) atliks radijo valandos Laisvės Varpo vakaro meninę programą So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos III aukšto salėje.

V. Balčiūnienė—Pabaltiečių draugijos prezidentė

N. Anglijos Pabaltiečių d-jos susirinkime išrinkta nauja valdyba, kurios prezidentė dabar yra dainininkė

Violleta Balčiūnienė.

Be jos, valdyboje yra dar šie lietuviai: Irena Veitienė, Vytautas Izickas, Česlovas Mickūnas ir Vytautas Žiaugra.

Po tiek pat yra latvių ir

Komp. Julius Gaidelis akomponuos solistams Birutei ir Rimtautui Dabšiams spalio 8 d. Laisvės Varpo radijo vakare.

Valdyba jau nutarė surengti Pabaltijo dailininkų parodą City Hall, viena bendrą koncertą ir viena bendrą banketą.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

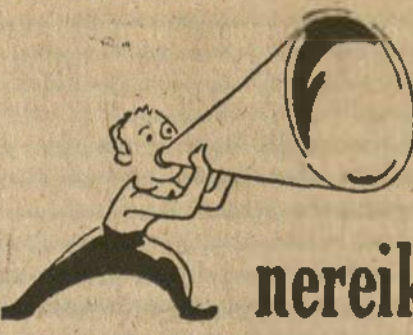
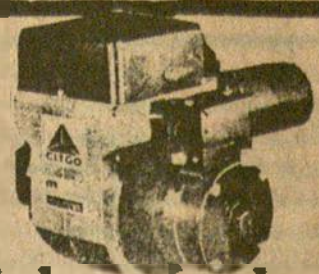
Lituanistinė mokykla gavo valdiškas patalpas

Bostono lituanistinė mokykla nuo šio šeštadienio, spalio 7 d., persikelia į So. Boston High School (Thomas Park) patalpas.

Šios valdiškos patalpos gautos nemokamai. Mūsų mokyklai yra skirta 12 klasių.

Reikia priminti, kad šios patalpos yra gautos mūsų jaunosios Tėvų komiteto pirmininkės Aušros Petronienės pastangomis; kuriai priklauso didžiausias Bostono visuomenės dėkingumas, nes ji viena šiuo atveju nuveikė daugiau, negu kaikurių išsigašiusios organizacijos.

Iki šiol Lituanistinė mokykla ilgus metus buvo Šv. Petro lietuvių parapijos patalpose. Mokyklą su dideliu nuosirdumu globojo ir dartinis klebonas kun. Antanas Baltrušėnas, kuriam tegalime reikšti didelę padėką. Tomis patalpomis būtu me galėję ir toliau naudotis, tik jos pasidarė perankštos, norint kiekvienai klasei skirti atskirą mokytoją.

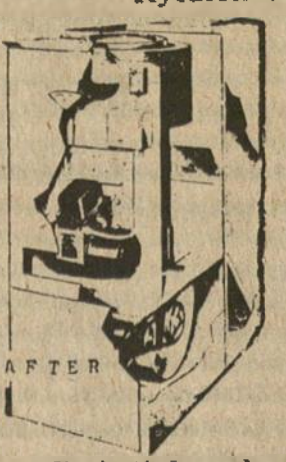
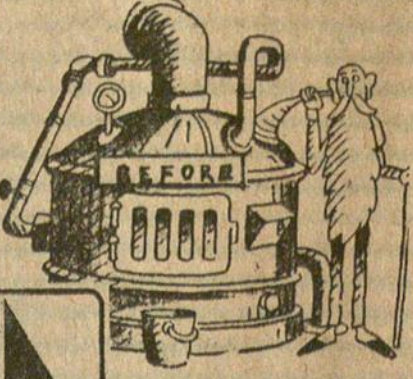

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1972

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbų sujungti rūšy su vamzdžiais.
10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną

Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4940

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelis oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aušina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

TESTAMENTAI

Išgykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacija knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Denovan
Dr. J. Pašakarnio

OPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Peter Maksutis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynio, remonto ir projektavimo darbus: lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičtos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina \$6.00. Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniai 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai iš BOSTONO į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.
Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekm.

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5½%**

už visus kitus indėlius moka **5¼%**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Sienuose
Stiklas Langams
Visokio reikmenų namams
Reikmenų plumbieriams
Visokio geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŲRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, sauletose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudoje, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausia ir greičiausia patarnaus **TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE**. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntinams (skrydus, męgtinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių sertifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniai 8—12

393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis